

ပုဖျိုးရှိအလံ့ဖီ

ဆုမလီလဆာအဂး

ပိုးကရင်ဖတ်စာ

ပထမတန်း

တိုင်းရင်းသားဘာသာစာပေပြုစုရေးအဖွဲ့မှ ပြုစုသည်။

(၂၀၀၈-၂၀၁၉)ပညာသင်နှစ်

အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ အခမဲ့ဖြန့်ဝေပါသည်။

SHOT ON REDMI 7
AI DUAL CAMERA

ပုဗျိုးရှိ အလံဖီ

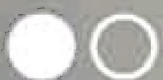
ဆမ္မာလိယလဆာအဂး

ပိုးကရင်ဖတ်စာ

ပထမတန်း

ကိုင်ရင်းသာသာစာပေပြုစုရေးအဖွဲ့မှ ပြုစုသည်။

SHOT ON REDMI 7
AI DUAL CAMERA

ဆရာကိပ်

ဖျိၼ်ၼ်လဲဆးဆးပံဆးလၢခမံတံ၊ အိၼ်ကိၼ်ကိၼ်ပိၼ်လၢအဘျီၼ် ခုၼ်ထီၼ်
လဲလၢဘျီၼ် ဘဲဖျိၼ်လဲဆးဆးပံဆးလၢခမံတံ၊ လၢလဲလၢဘျီၼ်အဖျိၼ် ဆး
လိၼ်အိၼ်(၉)ဆးတၢ၊ ဆးမၢလိၼ်လၢဆးတၢလၢဆးအဖျိၼ် ဆးအၢန့ၼ်ဘဲဖျိၼ်ထီၼ်အဆး
(၃)ဆးတၢဆးဆး ဘဲလဲဆးဆးအိၼ်နီၼ်လိၼ်.

ဆးလၢနီၼ်မ့ၼ် -

ဘဲဆးလၢဆး - ဆးမၢလိၼ်(ဆးခမံတံ) လၢဆးမၢလိၼ်အဆးလၢဆးအဖျိၼ်
ဆးလိၼ်နီၼ်မ့ၼ်ဆးမၢလိၼ်မိၼ်၊ လၢကမိၼ်ဒဲၼ်ယၢန့ၼ်ပုၼ်ဖျိၼ်အလဲမ့ၼ် (ဗျုး)ဝံ၊
ထီၼ်ဆးထီၼ်ဘျီၼ်အိၼ်ကိၼ်ထီၼ်ပုၼ်လၢ လဲလူၼ် (ဆး) ဒဲလဲခမံ (ဆးပံ)နီၼ် အလူၼ်ထီၼ်ဒဲ
မ့ၼ်အိၼ်ထီၼ်ပုၼ်လၢအိၼ်ပယီၼ်လၢ ကမံဘၢကမံ ဗးထီၼ်ဒဲၼ်ခမံ၊ အထီၼ်ဒဲၼ် ကဆးဘၢ
ကဆး ထီၼ်မိၼ်လၢလဲအိၼ်ဒဲ (ဗျုးတွဲ)လၢ ထီၼ်အလူၼ်နီၼ်လိၼ်.

နံဆးလၢဆး - ဆးမိ (ဗတ်တံ) လၢဆးနံဆးလၢဆးလိၼ်အဖျိၼ် လဲဆးခဲအဖျိၼ်
လၢဆးမၢလိၼ်ကိၼ်ဝဲလၢနီၼ် ဆးအၢပဒဲန့ၼ်ကိၼ်ထီၼ် ဆးခဲဖျိၼ်လဲလၢဆးခဲအဖျိၼ် ဘဲလဲ
ဆးမိအဖျိၼ်မိၼ်လၢ၊ ဘဲအဘၢထီၼ်ဒဲလၢဆးဝဲထီၼ်မၢလိၼ်ဝဲလၢနီၼ် ဗးထီၼ်လၢအၢ
ဒဲထီၼ်ထီၼ်ဒဲ ကဆးဘၢကဆးနီၼ်လိၼ်. လဲဆးမိအဖျိၼ်လၢန့ၼ် မိအိၼ်ဒဲလၢအိၼ်ပယီၼ်လၢ
လၢအၢဒဲတၢဆးဆးတၢဆးလိၼ်.

ဘဲဆးလၢဆး - မၢလိၼ် (လၢကျဲခမံ) ဆးလၢခဲထီၼ်အဆးလိၼ် မ့ၼ်ဆးအဆး
လၢအထီၼ်ထီၼ် လၢဆးမၢလိၼ်လၢဆးအဖျိၼ်တၢ၊ ဘဲလိၼ်ဆးလၢဆးမၢလိၼ်မိၼ်၊ ဝဲထီၼ်မၢလိၼ်ဝဲ၊
ဒဲမိၼ်နီၼ်ယုၼ်လၢနီၼ်၊ ကဆးထီၼ်အတၢဝံလၢ ကဆးထီၼ်ဘၢထီၼ်လၢဆးမၢလိၼ်လဲယီၼ် ဒဲကအ
ထီၼ်ထီၼ်ဒဲအၢ ဆးမၢလိၼ်ယီၼ်လၢ အိၼ်အထီၼ်ခမံ ဘၢဆးမၢလိၼ်ထီၼ်ဒဲလၢ ဆးကမၢခွဲ
မၢန့ၼ် ဆးမၢလိၼ်လၢအၢနီၼ်လိၼ်.

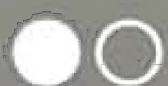
ဘဲလိၼ်ဆးထီၼ်ကထီၼ်ဘၢအၢနီၼ် ဆးလၢအိၼ်လိၼ်ဆးမၢလိၼ်မိၼ်၊ အိၼ်လိၼ်ဆး၊
ဆးမၢလိၼ်လၢ ထီၼ်ဆးမၢလိၼ်မိၼ် ဝဲယၢန့ၼ်ပုၼ်ဖျိၼ်အလဲမ့ၼ်၊ လဲလူၼ်၊ ဒဲလဲခမံ၊ ပုထဲ
လဲအိၼ်ဒဲလၢတၢ၊ ထီၼ်နီၼ်ကကွၢ ဆးကယီၼ်ထီၼ်ဒဲလၢ ဆးလိၼ်လိၼ်ဆးလၢအၢဒဲ ပုမၢလိၼ်
ဆးမိဝံအၢနီၼ်လိၼ်.

မ့ၼ်မိၼ်ကဘျီၼ် ကဲထီၼ်ဒဲလၢဆးမၢလိၼ်လၢ ကဘၢခိးဘၢတၢပုၼ်ဖျိၼ်လၢ ကဆးထီၼ်
ဘၢထီၼ်ဆးမၢလိၼ်ထီၼ်အလဲ အလဲအၢနီၼ်လိၼ်.

လံာ်အမာ

ဆာ်	ဆာ်အာ်းအကိယ	ဘျဲးမး
၁.	ဆာ်မာ်လိာ်ကဒါထဲ	၁
၂.	ဆာ်မာ်လိာ်-၁, ဆာ်ဖိ-၁	၂
၃.	မာ်လိာ်ယိ-၁	၃
၄.	ဆာ်မာ်လိာ်-၂, ဆာ်ဖိ-၂	၄
၅.	မာ်လိာ်ယိ-၂	၅
၆.	ဆာ်မာ်လိာ်-၃, ဆာ်ဖိ-၃	၆
၇.	မာ်လိာ်ယိ-၃	၈
၈.	ဆာ်မာ်လိာ်-၄	၈
၉.	ဆာ်ဖိ-၄	၉
၁၀.	မာ်လိာ်ယိ-၄	၁၀
၁၁.	ဆာ်မာ်လိာ်-၅, ဆာ်ဖိ-၅	၁၁
၁၂.	မာ်လိာ်ယိ-၅	၁၄
၁၃.	ဆာ်မာ်လိာ်-၆	၁၄
၁၄.	ဆာ်ဖိ-၆	၁၅
၁၅.	မာ်လိာ်ယိ-၆	၁၆
၁၆.	ဆာ်မာ်လိာ်-၇, ဆာ်ဖိ-၇	၁၇
၁၇.	မာ်လိာ်ယိ-၇	၁၉
၁၈.	ဆာ်မာ်လိာ်-၈, ဆာ်ဖိ-၈	၂၀
၁၉.	မာ်လိာ်ယိ-၈	၂၂
၂၀.	ဆာ်မာ်လိာ်-၉, ဆာ်ဖိ-၉	၂၃
၂၁.	မာ်လိာ်ယိ-၉	၂၆

၂၂.	ဆာမာလိာ-၁၀, ဆာဖီ-၁၀	၂၇
၂၃.	မာလိာယိ-၁၀	၃၀
၂၄.	ဆာမာလိာ-၁၁, ဆာဖီ-၁၁	၃၁
၂၅.	မာလိာယိ-၁၁	၃၅
၂၆.	ဆာမာလိာ-၁၂, ဆာဖီ-၁၂	၃၆
၂၇.	မာလိာယိ-၁၂	၃၇
၂၈.	ဆာမာလိာ-၁၃, ဆာဖီ-၁၃	၃၈
၂၉.	မာလိာယိ-၁၃	၄၃
၃၀.	ဆာမာလိာ-၁၄, ဆာဖီ-၁၄	၄၄
၃၁.	မာလိာယိ-၁၄	၄၆
၃၂.	ဆာမာလိာ-၁၅, ဆာဖီ-၁၅	၄၇
၃၃.	မာလိာယိ-၁၅	၅၀
၃၄.	ဆာမာလိာ-၁၆, ဆာဖီ-၁၆	၅၁
၃၅.	မာလိာယိ-၁၆	၅၃
၃၆.	ဆာမာလိာ-၁၇, ဆာဖီ-၁၇	၅၄
၃၇.	မာလိာယိ-၁၇	၅၇
၃၈.	ဆာမာလိာ-၁၈, ဆာဖီ-၁၈	၅၈
၃၉.	မာလိာယိ-၁၈	၆၀
၄၀.	ဆာမာလိာ-၁၉, ဆာဖီ-၁၉	၆၁
၄၁.	မာလိာယိ-၁၉	၇၀

ဆာမာလီကဒဲးထဲ?

၂ ၊ ။ ၌ -၂ -၂ ။ ။ ။ ။
 -၂ -၂ -၂ -၂ -၂ -၂ -၂ -၂ -၂

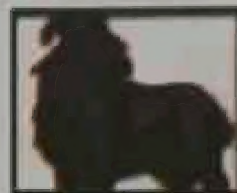
၂ ။ ။ ။ ။

၁၃၂

နီၣ်

ဘုၣ်

ခွဲၣ်

ထာၣ်

ဆာမီ

နဒာဘာဆာလမာ

မာမာဆာလမာ

ဆာလမာ

ဒုတိယ

ဝံအမာဘာဆာ

မာအဲ, ယာဆဲ, ၁၃၂

ယာ, ထံၣ်, ဘာအာ

ယာလံအယာဆာ

ထာမီ

ဒီဒုဘာအမံဘာ

ဆာဝံဒာ, နာမာလမာ

ထီးလုနာလမာ

မိဘာလံနပလူ(ဆဲ)

ဆာမာလီ - ၁

Vowels & Tonemark

(ဒီပုလိဘာလိလံမုဖျိပုလမာ လာအဘိထံးပုလ လံလူဒီဒဲလံထီးနဲပုလမာ လဆာဘာလဆာဆံး)

၂	၂	၂	ဒဲ	၂	၂	၂	၂	၂	၂	လမာ
ကိ	ကာ	မံ	နာ	နံ	ထာ	စာ	ယာ	ဝံ	ဆံ	
ခိ	ခာ	အံ	လာ	ဆံ	ဒာ	အာ	ခာ	ထာ	ခံ	
နိ	လာ	လံ	ယာ	ဝံ	မာ	ထာ	မံ	အာ	ဒံ	
လိ	ဒံ	ဖာ	ခံ	ခံ	ဝာ	နံ	ဒံ	နံ	ဖံ	
ယိ	ဝံ	ဒာ	မံ	မံ	ဝာ	ဝံ	တံ	အံ	ထံ	

အာလိ

ဘာဘာ

အံထံ

ခံ

ဒာတာ

ဆာမီ - ၁

ယဖိဖိလုလုမာကာ
ယမာမာအကဘာလံ
ယဂါဂါအယာဘာလမာ
ယမာအမာဝံအဂုလာ

ဖါအုလအပနီ၊ ပနီအခုဆာ
လုကခါဘာကခါ၊
ယဆရာအမာအုထံးဘာဘာလမာ၊
မာမာအုမာနာရုဘာအမံဘာအာအာ၊
ယဒာဘာယဂါခံအဆာဖါလံဘံ၊
အဂါလုလုဖါဖါ မာမာလုအုလ
အကဘာ၊

မုသာရူအကဆာဖာထံလဖာ
အဝါခနဆာမံ၊ ခံဘာ၊ ဝံ၊
ပအာဘာအယာ
အဝါထနီအဂံရူရူဘာဘာ
အဂံဝဲရူ၊ ပံပံလာလာ။

မလိယိ - ၁

၁. ထီးနံဆာရဲအဖျိဒဲ လံခေဒိအဒီးလဖာယီးဆံ၊ အဝါပယီးမဲ့ဆာနီလဲ၊
ကဝု၊ ကဆု၊ ခံဘာ၊ အုလ၊ အုလ၊ အုပ၊ ထနီ၊ ဝံပ၊
မကက၊ ဂုရူ။

၂. နုကဲထုဆာရဲအဖျိလဖာယီး လာဆာရဲအဖျိဆံ၊
ဝံ၊ ခံ၊ ဝံ၊ ဝု၊ ဝု၊ ခု၊ နံ၊ လံ၊ စု၊ ဂံ၊ ဝဲ၊ မါ၊
ခံ၊ ပု၊ ဂု၊ ပံ၊ ပံ၊ လာ၊ လာ၊ ဆာ

၃. ရွံနုလံဖျိလာအကြာဒါနီ ဒဲမလ္လာဗ္ဗာထုထဲဆာအလုဂီလဖာနီဆံ၊

(၁) ယ-မနူခံ	(ဖါ၊ ဂါ၊ ဘာ၊ စု၊ နု)
(၂) ယ-ယာအ-အု	(အု၊ ထု၊ ဝံ၊ ဝံ၊ ခံ)
(၃) -နုလု၊ -လဘံ၊ -လဘံ	(အု၊ စု၊ ယာ၊ ကာ၊ ဘာ)
(၄) ယ-အု-ထံ	(ဖံ၊ ခံ၊ နံ၊ အံ၊ ဝံ)
(၅) နု-ဘာအ-ဘာ	(ရု၊ ဝဲ၊ မံ၊ ခံ၊ ဝံ)

ဆမလိယ - ၂

(ဒီလိယဘာလိလံမုလျှိုလမလ အခိထဲပုလံလူဒီဒဲလံထီးနဲလမလ
လဆာဘာလဆာဆံ)

၇	:	:	:	၇	၇	ဒဲ	၇	၇	၇	၇	၇	၇	၇
ထံ	ဖု	ယ	က	က	က	လ	က	ထ	ဒဲ	အ	ယ		
မ	ထု	လ	ခံ	တံ	ဘ	န	နဲ	ခဲ	တဲ	န	ခ		
န	ဆု	ဝု	ဆံ	မံ	ကဲ	ခ	ဆဲ	ဂ	ကဲ	ထ	ဆ		
ခဲ	ခ	လံ	ဒံ	ဒဲ	ထဲ	မ	ဒ	ဂဲ	ပဲ	ထဲ	ရှ		
လ	ထံ	လု	လံ	ရှ	ဆ	ဘ	မ	တဲ	နဲ	ဝဲ	လ		

ဖုထံ

ဂံတံ

ဆုလု

တလံ

နဲအ

ဆမိ - ၂

ဖါအပနီဖါနဲလမအဒဲ, အနုဆါဒါဝါဘာမနဲ.
ဖါဖုဝ, ကဲဖုမကဲထရှာ.
ဖါကဲရှာ ဒါဘာယံ, ပဝံအရှာနု, မါဝါဂုဂု.
ဖါထဲလယ, ထဲနဲ, ထဲဒဲ, ဒဲထဲဖု ဂါဘာ
ဂါဖုအုမအဲဒဲဒဲ, စဖုယဲ ဒါဘာနဲထ.

စဖုအုမအဲဒဲဒဲ, စဂုဘ, ဘဲမဲဘာစဲ
လုစဲလမဂံဖုလ. ဝဲထဲအခဲဝဲလဘာ, ပဲထဲ
လုထဲ ဘဲဝဲဝဲ. ခလဲကလုလုယ, ဘဲလံ
စဲနဲဂဲထဲလဘာ. ဆုမံအရှာ, ဝဲအဖု ပဒဲမံ
ဒဲဘဲဘဲ. တုအုမါ နဲအုဘဲ, ဘဲမုမုဘဲတံ
လဘာခဲကံ.

ယနိလှဆယဆလမ်း၊ နဂုံလှခုံခုံ၊
ထံလှခုံ၊ မှလှခုံ၊ ဆဂုံခုံလှ ဆမလှခုံ
ပုံ၊ နဒဘာဝံထံခုံလှ လထံမာ အနံထံမာ၊
ယဒဘာခုံဘာ၊ ပဒဲစဲဝံဝံ လအယံတ၊
ယဒဲဒယီထံသုတုဘာမဲ၊ အတုဝံမာလထံ
အမာလသုတုဆု.

မလိယိ - ၂

၁. ထီးနဲ့လံခေဒ်အဒီး ဒဲဆာချဲ့အဖျိုးလမာယီး အခါပယိဆုဆံ.

ရှု၊ ကု၊ ကု၊ လာ၊ ကု၊ အာ၊ မု၊ ရှု၊ တာ၊ နံ၊ ထေးက၊ ဒဲ၊ ယက၊
ကကပ၊ ယ၊ ဘံ.

၂. နှကဲထံဆာချဲ့အဖျိုးလမာယီး လာဆာချဲ့အဖျိုးလမာဆံ.

က၊ ခံ၊ န၊ တံ၊ ဝံ၊ ဝ၊ ဆု၊ ကဲ၊ ဆ၊ ခဲ၊ ပံ၊ အံ၊ ထဲ၊ ဆဲ၊
နဲ၊ အဲ၊ ကဲ၊ တဲ၊ န၊ မ၊ လ၊ ခ၊ ဘ၊ ထဲ၊ ဒဲ၊ ဆံ၊ လံ.

၃. မတီးထံထဲ ဆာချဲ့အဖျိုးလမာယီးဆံ.

- (၁) စုစံခနုလဘံစမု
- (၂) ခံဘာခဲခုအခုဘာ
- (၃) ဒုယဆာဆာလုဝုပအုဘာ
- (၄) ဆံဆံမုဘဲမဆံထ
- (၅) ဒုဒုကအဲဘာခုအခု
- (၆) ဆာရှုဆာနုကဖုနုဘံထံဂထံ
- (၇) အဂုံမု ဒုဒုလုထံလမ မုမုထံ.

ဆာခဲဆာခဲအလားလေဖာ လှော်လှော်၊
 ဆာဆွာဆာခဲဝံ၊ ကဘာဆွာနာ၊ ဖုထုဝံထဲ
 လှော်လှော်လေဖာ၊ ဖုကဲထဲဝံမုဆိ၊ နဒယံယိရံ
 အထံဇ၊ ရံထုထုဝံထဲ မဲဘာအခဲထံ
 ဝုဝုဆိ၊ တရုလှော်ထုခဲဒါ၊ နဲဒါ၊ ဖဲဒါ၊
 လာဒါလေဖာ၊ ဂဲထဲနုလံဝံဆိ၊ ခုထုဆာ
 ဖာလဲလဲ ဝုနု(ဝုနု)လှော်လှော်လေဖာ၊ ဝါလ
 လေဖာဆိ၊ “ဝံထဲလှော်လှော်လှော်ဖုထု၊ ဆာဆွာ
 ဆာခဲ၊ ဘာခဲကံ၊ ခုလှော်ဆာထံမာဝုထု၊
 လာခဲထဲမိကဲနဲဒါဘာ။”

မာဆာဝုဝု၊ ဘာဆာနုဘာစာ

ခုလှော်ထုဘာခဲ၊ ယုခဲ၊ ပုထံ၊ နဲထံ၊
 ဆာဂဲ၊ အံထံ၊ ယုဘာ၊ ဒဲထံလေဖာ အာအာ
 ဆိ၊ မာလုထု နဲဝုလု လာကလုထံလ
 ထံလုခဲထံအာဆိ၊ ပဒုထုဆာကဝုဒဲ
 ဝုဝုကကံ ထုဘာအာဆိ၊ ပဒုနုအာဒဲ၊
 ဆာမံအာဒဲ၊ ဂုအာဒဲလေဖာ လာပုဖာဝုဝုဆု
 ထီးလုနာ လာဆာအာဆုဖာ အဘဲအဖာ
 လာဂုဝံလှော်ဝံဆိ၊ အာဒုဆာဝုဆာဝါလေဖာ၊
 တုလုလံနဲ(ဝုနု) အဖာ ဒဲလုအာဆာလ
 နကနုဘာစာအာဆိ၊ “ဝါလကဲလုဂုကဲ
 မံအာကမာလုထု။”

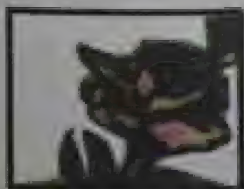
မာလိယိ - ၃

၁. ထီးနဲ့ထလဲထီးနဲ့အဘိ? ဒဲဆာရဲလဖယယီး အဘိပယိ မွဲဆနီလဲ.
- လုလံ, ခုဒု, ပဲလု, ဖဒံ, ပဲဘဲ, စုလု, ဆာခဲ, ရဲထု, ယုခု, တရုလု, ထာမံဘာ?
၂. ခုကဲထုဆာရဲဖျိလဖယယီး လာဆာရဲဖျိဆံ.
- ကု, ခဲ, ပာ, ပာ, ကု, ဂု, ဂု, ခု, ယု, ယု, တု, ဆု, ဆဲ, စု, ဒု, လု, ပု, ခဲ, ခဲ, ခဲ, တိ, ယိ, ဂိ, နိ, အိ, ရှိ.
၃. မာဗွာထုဆာရဲဖျိလုမာလဖာ ဘဲအကြာဝုအဘိနီဆံ.
- (၁) ဂါနဲ-ထုမာလအ-ဖာ (ပု, ထု, နု, ပု, ဒု)
- (၂) မာဘဲ-နုအ-လအဖာဖာလိ. (ဒု, ထု, ခု, ဘု, ဒု, မာ)
- (၃) အု-ဘာမာဘိ, လအ-ထဲနုဝုထီးအက-ရှာ-ဝုလ-လိ. (ဒု, အု, လု, ယု, ထု)
- (၄) -ဆဲ-အဝုဒဲ-အဒုမာဝုဝုလိ (မု, ဖု, ပု, လု, ဆု)
- (၅) ဘုအ-ထဲဝုလအဆာအုအကလိ (ထု, ပု, နု, ယု, လု)
- (၆) -မုလဲထု-, ဖု-ယဲဝုလိ (မု, နု, ယု, ခု, ယု)

ဆာမာလိယိ - ၄

(ဒီလိဘာလိ လဲမုဖျိဒဲလဲလုဘိ, ဒဲလဲထီးနဲ့အဘိထီးလုဆံ)

ကိ	နဲ	ထဲ	ခိ	မိ	ထိ	ပိ	ဖိ	ဒိ	ရှိ
ခဲ	ဆာ	ဆဲ	ခိ	မိ	ဝိ	ညိ	အိ	ဆိ	မိ
ဝု	ပိ	မံ	နိ	နိ	လု	မိ	ရှိ	ကိ	နိ

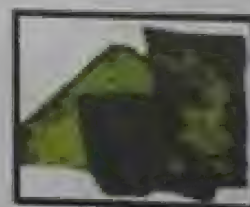
ဖိ

ဝိခိဝါ

မိ

တလိ

ထိ

ယဒ္ဓဘာထိတကဝဒဲဘိယု
အယယလီ၊ ဖါမိလုဒီးဖိ၊ ဂဲထဲနု
ယကီ၊ ယဒီးခိ၊ ယထိ၊ ယထိမိဂီ၊
ယအိ၊ ယဒီး၊ ယလီ၊ ယရှုဖိ၊ ယဝီ
မု၊ ယအိကလိ၊ ဒဲယဂူအိတ၊ ဖုအု
စိ ဂါနးလနုလီ၊ “ယမိယလံအိထု
ပိ၊ ဖါမိလုဒီးဒဲလထိ.”

ပဂျဘာထိမံဂဲလုအုဘုလံခိလး
ဖု လပယဲမိလ လဖုဖုအခါလီ၊ ဥထ
တဲခိဆာအလးနီ လခိလီခဲထဲနီတ၊
ခတုထိမံနီ လကိဆဲ၊ ခဲဘုခိလံရှိ
နဲနီ၊ မုလအုဆဲထ ခဲခဲလီ၊ ဆဖုထု
တ ထိထိ လုဆဲလ ခဲခဲအလီလီ၊ မုစိ
ဒိထ ခုလယုအဂးလီ၊ ခဲဘုလဖ အုဆ
ဥဆာဝလုယု၊ လံဘုဒဲဘုနီ နအုနု
ဖုဝုဇ၊

၁. ယမိအမံ မုလိဆဲ၊
ပုကိယာလ စထိဆဲ၊
ယမိအမံဂါဖိဘိ၊
ပတဝါအမံ၊ လထံယိ၊
၂. ယဝဲစိအိဝါလက၊
ယဖုဒုမုအိနံက၊
ဝဲစိအမံ စကိဒု၊
ဖုဒုအမံ၊ နးဂုပံ၊

၃. ယမာလိလ် အိလဆ၊
 ဝဲစိထီစိယုနံဆ၊
 ဇာမာထာယမာလိလ်၊
 ဖုဒဘာအိမိလထာ.

မာလိယိ - ၄

၁. နှာကံထာဆာရဲဖျိလဖာယိ လာဆာရဲဖျိဆံ.

ခိ	ကိ	လိ	ဒိ	ထိ	ဖိ	နိ	လိ	နိ	ဖိ
မိ	ဘိ	ပိ	ဗဲ	လိ	ထိ	ရှိ	နိ	လိ	ပိ
ယိ	တိ	ခိ	ထိ	ခိ	ဂိ	ဘိ	ထိ	အိ	ယိ

၂. စံဆာဆာအာလဖာဆံ.

- (၁) စထီဆံအာဒိဖိအိပွကလဲ.
- (၂) စထီဆံအမိ, အဖိ, အဝဲဒဲအဖုမာလဖာအမံ ဘဲဒါလဲ.
- (၃) နဖိ, နမိအမံ ဘဲဒါလဲ. နထာဖုဝဲလဖာအမံ ဘဲဒါလဲ.
 အဝဲဒဲမာလိဆာ ပွဆါလဲ.
- (၄) နထာနိလဖာအမံ ပကိဒါဘဲဒါလဲ. နှာဖျိထာနထာနိလဖာ
 အမိ, အဖိ ဒဲအထာဖုဝဲအမံ ယဲဒါဆံ.
- (၅) နဒါယာ ယာပွမံလဲ. ဆာဖိဆာပါပွမံလဲ.

၃. နှာဖျိထာ ဆာရဲဖျိလဖာယိ အခါပယိဆံ.

စကဝ, ယဲမိ, ခံဘာခိ, တဲခိဆာ, ခု, ခဲခု.

ဆမလိ - ၅

ဆဒိလိလံအိခံ (ဗျည်းတွဲ)

ထီးနဲ့ - (အလမ္မဲဘာလမလံလးစံ “ပ” လဖျိနီ၊ အလမ္မဲဘာလမလံနီ၊ ဆမအလ
လထိဘာဘာအဘ လမလံမလဖျိ၊ လံလူဒါဒဲလံထီးနဲ့နီ၊ အလူဒါလအိဘာ၊
ဒဲအခါပယိအိဝါဆာအလ.)

ပ = ပုဂံ၊ ပုဖျိ၊ ပုဖျိဂံ၊ ပုဖျိဂု၊ ပုဖျိလဆံ၊
(ဆဒိဝါနုလ - ပုဂံအကလိ)

လ = က နှ မ ကု ကို ပံ ပို ဘ နှ
ခ ဖ တ ခံ မို ဘံ ဘို ဖု ပါ
ဗ က ခ ခံ ပို ဖံ မို ခု မါ

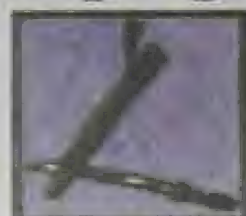
ကုဖထံ

ဖါပု

ကုပံ

အကို

ယကို

ဆမိ - ၅

အနီအနီနီ မုကိုစံ လုလုဖါဝါလမဒိပံလိ။
အဝါဘာထူထူကဘာဝါအုမုဂီ ဘာခါဝ ဝံမိုမု
နီလိ။ လုဆမအဘိဘာနီ နုဘာအထံအဝိ ပယု
လကတ၊ အမံလမမိမုဘလိ။ အဝါဝံလုထု လမဖုဖု
တ၊ ဖဘာဆမအုဆမအိအမံလိ။ အဝါနီကနီ အုကီ
ကီပုးကို ဒဲလဖထံအဆမတ၊ လူဝါ စုလယာယံဆံ
ဘလိ။ ပူတပုါအနီနီ မုကိုစံ ထံထံဝါလမအံလိ။
မုကိုစံ အလူဒါဘုဘုလိနု လုခမုလမအဆမအိမု
အမုလိ။

ဝံဆရာ ဘုဒ္ဓစူးပုဆာလဖာလီ၊ နးဆာကွဲ၊
 ထီးဆာဝံဆရာအဆာဖာကီ၊ ဒဲထီးဘုအသဘာ ဝံဆရာ
 အလူအဝီလီ၊ လဲပကွာအသဘာဘာစာ၊ ဝံကွာဖာလထံ
 နီ၊ လာကွာနုလမလဲဆံ၊ ဆာလမဝံကွာလဖာနီ၊ ဝုဝုလ
 ဝံမုအဂးလီ၊ နးကွာဖာ ထီးကွာမုဂီ၊ အဖီယာမီဝါလီ၊
 မာမုကွဲခဲလ၊ ဝံကွာဖာလထံနီ၊ အဖီခွာဝံ ကွာဆာ
 ထာဖာထီးအပံ၊ လာခဲဝါကကွာလီ၊ ဂါနးဝဲထဲကွာလူ
 ဝါထဲအကို၊ ကွာပဲဒုဒုနီဆံ၊ နးဘာကိုလုဝုလကို
 ထံလမအပုဖာနီလီ၊ ဝုလထာထံအကို၊ လမအဆာ
 အနဲနီဆံ၊ ဝုထကွာလမအကို၊ အနဲထံနီဆံ၊ ဖီကွဲ
 ခါလထံ၊ ဒဲကွဲနီထီးအထံနီ၊ နသုယာစ၊ စဲဒဆာကွာ
 အသဒဲဝံမုပီးလမဆံ၊

ထာခီ (ဝုဒါ)

၁. ဆာကွာအသ၊ သအကွာ၊
 မွဲဝါဘဲဆာဆာနာထာ၊
 ဘုထဲဆာ၊ ဝံ လအိဘာ၊
 ဒုဖီနု၊ ဂပုဆိကွာ၊
၂. လုလါအဝုဒုအိထာ၊
 ဝံမီဖုလလအိအာ၊
 ဝံထံ၊ ဂထံ၊ ဝံမုပီး၊
 လဆိရှာထီးအိနးဆိ၊
၃. ဝံမုပီးအာမုနဖာ၊
 ဘဲဖာလဝုဝါဒဲအာ၊
 ဝံမုပီးနဖာအလး
 သရဆာပီးလးအိထး

၄. ဖီထိမီဆံပဝါဒ၊
 ကနံမိဘာဖီဒဲပု၊
 ဝံမုပီးမွဲဝါဒုဒါ၊
 ရုစုဝဲ၊ မာလဂီပာ၊
၅. သအကွာဒဲဝံမုပီး
 ပဝါမီဆံဒလအိ၊
 အိကုပာကာတဂါဂါ၊
 ထီးဒုကဲလပကဆါ၊

လံးဝံးဆဲးဖိပ်

၁. ကွက်လံး၊ ကွက်လံးဆဲးဖိပ်
ဝံးနားလံးဝံးဆဲး
ဝံးကွက်လံးအိမ်ကစား၊
မူဖိပ်ဖဲအိမ်လံးဝံးယူ.

၂. မိမိဝံးပဲဆဲးဂံးဝံး၊
ဖိပ်ကံးနုယံးကွီယံး.
စူးဖိပ်ဆဲးအံးဆဲးဝံး၊
ယံးအံးကံးဖဲကလံးလံး.

ဆဲးဖိပ် - ဖိပ်ဆဲးလံးလံး

၁. ဆဲးဖိပ်လံးဖိပ်ပဝံးဝံး၊
ဆဲးကံးဝံးပလံးဝံး၊
ပဆဲးဝံးဝံးလံးပဝံး
လံးဆဲးအံးလံးလံးကံး.

၂. ဘိန်းနုယံးပဝံးဖိပ်ဝံး၊
မိပ်ကံးဝံးနီလံးယံး
ဆဲးဖိပ်လံးမံးလံးလံး
ကံးပိပ်လံးကံးလံး.

၃. မလံးဖဲနီမိပ်ဖိပ်
ပုထံးဆဲးဝံးဝံး
အဆဲးအံးအံးအံး
နုယံးကံးကံးကံး.

မာလိယ - ၅

၁. ထီးနံ့ဆာချဲ့ဖျိုးလမယဟ် ခဲလံထီးနံ့ခဲဆာချဲ့အင်္ဂါပယဟ်လမယဆံ့.
ပူတပူ၊ အနီ၊ ဝံကျာ၊ ဝံကျာ၊ ဖါယ၊ ဖါကျဲခါလ၊ ပူဆု၊
ကျဲနီထီ၊ ဝံမာပွဲ၊ အခိအတ၊ ဝအကျဲ၊ ဘုဘု၊ ကဆါ.

၂. နှာကဲထံ လံဖျိုးလမယဟ် လာဆာချဲ့ဖျိုးလမယဆံ့.
ကျဲ၊ ကျဲ၊ ပွဲ၊ ဖါ၊ ဘု၊ ကျိ၊ ကျိ

၃. စံဆာဆာအာစုလမယဟ်ဆံ့.
- (၁) ဆာကျဲအာအနီ မိစံဒုဆာနီလဲ.
 - (၂) ဝံ၊ ဘုထံ လနမိစံဆာနီလဲ.
 - (၃) ဝံမိဖုလ အာလအာဘာနီ ဂုဘဲဒုလဲ.
 - (၄) ဝံထံဂထံ၊ ဝံမာပွဲနီ မာရှုပုရှုဘဲဒုလဲ.
 - (၅) ပကဆါနီ မိစံဒုဘဲဒုလဲ.

ဆာမာလိယ - ၆

(လံအိခံး ၂ မာလိထံလံ လံမုဖျိုးလမယ ခဲလံလူဒါလံထီးနံ့ဆံ့)

ကျ	မု	ကျ	ကျဲ	ခါ	ကျိ	ဘျိ	ပျ	ချ
ချ	ဘျ	ဘျ	ဘျ	ကျိ	ကျ	ဖျ	မု	ချဲ
ပျ	ပျ	ကျိ	ကျိ	ပျ	ချ	ကျိ	မု	ချ
ဖျ	ချ	ချ	ချ	ဖျ	ဖျ	ဖျ	ချ	ကျိ

ချဲချိ

ချဲ

ကျိ

ချ

ချ

ဆာဖီ - ၆

နဲးချဲဆာနီ၊ နာထာလအာလီလဲနီလီ၊
ဆရာကီဒါဆု ကိချဲဆာဒါ၊ ချဲဆာဖျာ၊ ချဲဆာဘာ၊
အလူချီ၊ အလူကျာတ၊ ဆာချဲကျိထဲဒါအလး
အီအူ၊ နဲးချဲဆာ ကျာစာဖီလဲကိနဲဒု၊ ထီးအမာဒါ
ဘာဝါဘာစဲတဂ္ဂါလူနီလီ၊ အဆရာမလူထု ဆာမာ
လီယိလဖာဆု၊ မွဲအထဲဒုဒါနဲထဲအဆရာကိဘျာ
ဒါလီ၊ ဆာကျာ ထုအဝါအကလအမာနာဆာဒါစုဒါ
နုဘာဒါဖာကိနဲဒုအကီလီ၊ ဘာလဘျာဘျာ မွဲအနု
ဘာမိဖာလုဆာလူလီ၊

အဝါအီဆုလအာ ဆာအဲဆာအဲဆာအာ ဘဲဆာဆာကျာထု အဝါအဝါတ၊ ကျာစာ
ချဲလအာလဲ၊ ကျာစာမာလီဆု အဆာအဆာအလဲအလဲ ဒဲအပူအပူအဆာ အဆာဆာ
ပံဆာလအာလဖာ ကယဲအဝါဝါတ၊ မွဲအဖဲမာထုဝါလအာ ဆာတီလအာအဆာအဆာ
အဖါခါနီ ဘဲဆာဒါလုထု၊ ကျဲအဝါလီ၊ အဝါကျဲမာအာဒါအူ၊ အာဘာအီမာလဲပူ
အာ လပုဆာလဖာလါနု ကျဲစုဒါ ဆာထီးအလူ ကျဲဖစီအာထုအဝါလနုဘာဝါနီလီ၊

ထာဖိ၊ ပုမာဆံဖိ

၁. ကျဲထုပူဖုပူနု၊
ဥလုဆာချဲကဲဆာအူ၊
ကျဲထုချီထုထုလဲ၊
ဂဲထဲထုနုဘာပဲ၊
၂. ခဲးချီလူဂါဝါထု၊
ချီမိကိဖီလူလုဒါ၊

- ချဲထုခါမိ၊ ဆီချဲဖျါ၊
အပူထဲချီဖာလုမိ၊
၃. ဝါခြာဝါခြာဝါအယဲ၊
ချီဖာနဲကျဲနီအဒဲ၊
ထုထုခွဲနာဖျဲအာဘီ၊
ချီဖာနဲလအာနီနီ၊

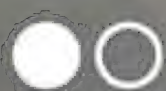

ထာဝရ - "မာလိယထံပလံ"

အာပမာလိယုဖျိလံ၊
 ပုဖျိယိမိထုဖိတံ၊
 လံလဲနိယုဖျိထုပာ၊
 ဘဲပမိလုပုရှာ၊
 လံလဲအာလုမိပကျာ၊
 ဆဲကုကမိနံဘာပာ၊
 ပုဖျိဖိနု၊ နုထုထဲ၊
 ပလံပလံပဆဲချဲ၊
 နိတယုယိဒဲဖျိအကျိ၊
 ပဆဲနဲနိဘိကုဒိ၊
 နံထုဘုနံယုယုလိ၊
 ပုဖျိဖိအနိတယုယိ၊
 ဆဲမံခဲဒဲဆဲမံမ၊
 လမဲထဲမိကဲဆဲက၊
 နုထုထဲ၊ နုထုထဲ၊
 ပုဖျိဖိနု၊ နုထုထဲ။

မာလိယံ - ၆

၁. ဆဲချဲဖျိလုပယယိ အစိပယိမဲ့ဆဲနိလဲ၊
 နုထု၊ ခဲကျိ၊ ကျဲစံ၊ ကျဲမ၊ ကျဲဖစိ၊ နိတယုယိ၊ ကျိထုချိ၊
 ခဲချိ။
၂. ဝုကဲထုဆဲချဲဖျိလုပယယိ လဆဲချဲဖျိဆံ၊
 ခဲ၊ ဘု၊ ခ၊ လဲ၊ ကျိ၊ ဖျိ၊ ဆဲ၊ နံ၊ နဲ၊ နံ၊ မံ၊ ဖျိ၊
 ဘိ၊ ဘု၊ ဖျိ၊ ကျိ၊ ခိ၊ ကျဲ၊ ဘိ၊ ဖျိ၊ ခိ၊ ဘု၊ ခဲ၊ ခဲ။
၃. စံဆဲဘုဆဲအုစုလုပယယိဆံ၊
 (၁) ပုဆဲဆိဖိဘုကျဲပုလု ဆဲနိအကဲလဲ၊
 (၂) ဝုလုဆဲချဲစံဆဲနိ မဲ့ဆဲချဲနိလဲ။

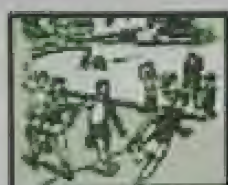

- (၃) နးချ်ဆာဘာလဲးပုအာ လာဆာနီလဲး. ဆာကွဲးဖစီနီ မွဲဆာနီလဲး.
- (၄) အာပမာလီပုဖျိအလဲနီ ပကနဘာဆာနီလဲး.
- (၅) ပုဖျိအဆာဆားပံဆားလာလဖာ နဒုယာပွမံလဲး.
- (၆) ပုဖျိအနီတကုယါနီ ဒုဖျိထာဆာနီလဖာလဲး.
- (၇) ပဆာအလဲအလဲနီ အကကုဒါဆာအာလဲး.

ဆာမာလီ - ၇

(ဆာဒီလီ လဲးခါးဒဲး [ဗုထဲးလဲးဖိဖျိ, လဲးလူဒါဒဲးလဲးထီးနဲး)

ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ	ကြ
ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ	ခြ
ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ	ပြ

စဲးပြာ

ခြာ

ကီကရူ

စာပြာ

ကပြာ

ဆာမီ - ၇

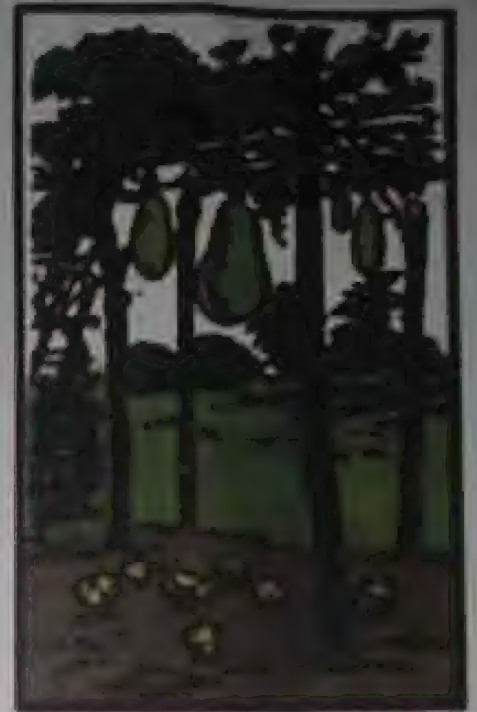
ဖုာဖရါကုမံဘာဒါ ခြါခြါလီ. အဝါမာလူထပာလာ ပကပကာဆာပြာကံ(ပု)ကိမံနီလီ. ဆာပြာကံနီ ကဲထာ ဆာဖဒါဒုဝါအကီလီ. ထာအဖျိဆံဒါနီ ကဲထာပုလဲးဖဒါ, မူအဖျိပြာကံနီ ကဲထာလုဒါထာဖျိယာလီ. ဆာပြာကံ ကိမံနီ အိကုဆံနးမံလဝါ. ပုဖျိဖိဝံ မိဘပကာ ဆာပြာ ကံနီ အဘထုလီ.

ကန့်သတ် ပုဖျိအနံ့ထု၍ လာဘာဝါ
 လာပြီပင် အနံ့လီ၊ ဆာယုယုနီတော့ယါဝဲ
 ဆာလီလာလယာဂီ၊ ဆာပြာလယာ အီဝါအာမံ
 လီ၊ နးဖါပြာနုပြာ ဆာကီအာမံတော့၊ လာအ
 စဲပြာဆာအထီနီ နုဘာပုအာဆဲလကလီ၊
 အဝါခိ နုအဆရာမုပြာစံလာ အဆာဝီလီမာ
 ဂျာဝါလယာနီ လထံပးလီ၊ အဆာဖဲဆာမာ၊
 အဆာအီမာအဖာ အီဝဲဆာထီစီဝါဘာစဲ
 တော့၊ ကြံလာဆာယီလီဖိထွာမာခီဝါအာ
 လီ၊ အဝါအဆာအီမာအဖာ မကြံဆာ
 နးဆီအာ၊

ဖါဖါစံဝါ ပကြံအာပနာဝါဆာ
 အီဝါအာမံလီ၊ ဆာလပကြံလီ၊ ချဲဝဲ
 လကြံလီ၊ ချဲဘာဝါလယာ အီဝါအာမံ
 လီ၊ ဆာလပကြံမာဝဲ လကြံမာဘာဝါ
 လယာအီဝါတော့၊ ပကြံအဲလီကွဲလီ
 ပဝာ၊ ပကြံမာပီလုဆာ၊ လပုဖျိထာ
 ဆာယု အဆာယံဆာဂီ ဆာလုထာ
 လုထီအာလီ၊ ပကြံဝီလီမာဂျာနီနု
 လီဝါလပ ဆာအီမာအဖာတော့၊ ထီး
 ပလုပြာပြာလုအာနီ ပကြံထုထု
 ဝါလီ၊ လပုဖျိဆာအီမာအဖာနီ ပြာ-
 မွဲဖျိဆာကဒီဆုလီ၊

ဆရာတော်လောကထံ ပြောပြလေ့ရှိသည်။ ယခုဆရာ
 သာအမည်တူလေ့ရှိ လာထုပြောပြအပ်လေ့ရှိသည်။ ခန့်
 သာအလူဝါဒဖြူဖြူအလှအကွဲ၊ လာပုဂ္ဂိုလ် လာထု
 အဆာလောကလီ၊ အလီပဲထု ကိစ္စကဏ္ဍအဖီဒဲ
 ဝံ့မတူ၊ ထီးအဆာကြာဆာလောက၊ ဘဲဒီးနဆာဖဲ
 ဆာမာ ထီးကဲကြာလောကအကဲနီ၊ ကြာနပာထုနာ
 လီ၊ ထီးခွဲကြာတံဆာလောက၊ ဆာမာဆာပြာနီ
 အိဒဲအာနီလောလီ၊ လာပြာပြာ၊ မာပြာပြာ၊ အာပြာ
 ပြာဆဲ၊ လာပြာနထဲပုဂ္ဂိုလ်ဖီ လာမံလောကနီဆဲ၊

မာလိယိ - ၇

၁. ဆာခွဲဖျိလောမာယိ အာနီပယိ မွဲဆာနီလောလဲ၊
 ပြာပြာ၊ ကြာအာ၊ ကြာတံ၊ ပြာပြာ၊ ပြာကဲ၊ ကြာထမ၊ ပြာန နီထဲ
၂. ခုာကဲဆာဆာခွဲဖျိလောမာယိ လာဆာခွဲဖျိဆဲ၊
 ကြာ၊ ဒြာ၊ ကြာ၊ ခြာ၊ ပြာ၊ ပြာ၊ ကြာ၊ ဒြာ
၃. ခွဲနဲလဲအိဒဲ [ဆာခွဲဖျိလောမာကြာနာသာသာ လာလဲလောကီအကဲဆဲ၊
 (၁) ကျိဒီးလထံပး ထိဝံယုထု - လူယု၊
 (၂) ဆာမာအိဒဲသာလောဆာခွဲ - ကဲအာဖာလီ၊
 (၃) စု - အာနီဆဲသာလီ၊
 (၄) လာဖျာဆာအလူဝါ - ခနဲလီ၊
 (၅) - လာနမိဖိလဲဆာထိသာသာလီ၊
 (၆) ခွဲ - ဆာလောက၊
 (၇) စံစံအလူဝါသာ - - လီ၊

ဆမလီ - ၈

(ဆမလီ လံအိတ် - လလံမုချီ, လလူဒါဒဲ လံထီးနဲလယ)

ကွ	ကွ	ကွ	ကွ	ကွ	ပွ	တွဲ	ထွဲ	ခွဲ	ပွ	လွဲ	ခွ
ခွ	ပွ	တွဲ	ခွ	ခွဲ	မွဲ	ဆွဲ	ထွ	ခွဲ	မွဲ	လွဲ	ထွ
ကွ	ကွ	ခွ	ခွ	ခွဲ	ခွဲ	ခွဲ	ခွဲ	ခွဲ	လွဲ	လွဲ	ဆွ

ခွဲ

ခွါ

ဆွ

ကွ

ထွဲ

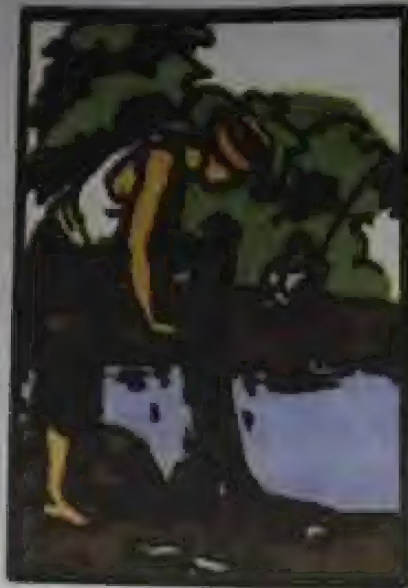
ဆမီ - ၈

ပတဝါနီ၊ ပကီရလထံလိးဘွာလီ၊
ပဆရာမုနီအမံလ၊ နီဘွာဖီလီ၊ မွဲလအ
ဝါမွဲဘွဲမုအကီ၊ အဆာခွဲထဲလဆဲး
လဖျီရှာလီ၊ ဆမလီဖီ၊ စထီဘွာလက၊
ကွလံဘွ၊ တွဲခနီဘာဒဲ ကွလံအစူလး
ဝါဝါလီ၊

ဖီဘဆဲလက ကွဲဝါဝါယွ၊ အဖီ
ဒဲအဖီဝါ ဘွဲဝါတဘ ဘနီမုဝါလီ၊ မွဲအမုစ၊
မွဲအခွာစ၊ အယဘွာဝါ ဘဲဘွာအဝါလီ၊
ဆာကွဲဖီဘနီလက၊ ဒုကွာအဝါလ၊ ခံခွဲ
လက၊ ယိထွာအဝါလကလုစွာဘာခီလ၊
ဆာအထီနီနီဆဲ၊ ဆာထဲခံပွဲ(ခံ) လ၊
အပဒုထ ဆာထွဆာဆာအကနီဆဲ၊

နဝေသွာလှအသွာ ဂဲထဲနဲ့ ကးကျ
လဘ်လီ. စဝေသ, လှခွဲရှ လကွဲအ
ဖျနီ ဂဲထဲနဲ့ယကပြာဒဲယဆာလဖ
အအာဂီဂီလီ. ယဆာ, ယဆာခဲ, ယ
ဆာသွာဒဲ ယဆာဖီလဖနီ ကွဲထရှာ
ဝါလီ. ယဒဲဝေ သီလကွဲအဖျလီ.
ဒဲဆွာသ် အီဆုစ. ဆွာသ်ထနနဲအသီ
ထီအဘ်ဆံ.

နဝေထွာသ်စ. အအအဆာနီ ပှာ
သ်အလုထွာလီ. ထွာသ်အဲအကဆါသုဝါ
လီ. ထွာလဖ အီဝါအဆာတ, လနန
အမိရှိသီဝါ ဒဲလနနအမိရှိ ဆံ (ဝါ)ဝါလီ.
ထွာသ် အဆီဖျဒဲ ထီဝါနီ ဘဲအဆာသုဝါ
အသီတ, အလုလဖ အီဝါအဆံလီ. ထွာ
လနန လှအဲဝါဒဲ အလနန လှသ်မဲဝါ
လီ. ထွာမဲ, ထွာဂုသီ ထွာမဲလဖ ဆာအီ
ကုဝါဆုလ ထွာအဆာသီအဖျလီ. ထွာသ်
နီ သုယနဆာသုဝါဘဲ ပှာသီထဝါအသီ
သုဝါလီ. ထွာသ်ဂုကီ, မဆဒဲအီယီဝါလီ.
ထွာလဖ အဲလီအသုဝါလီ. ထွာအဲပှာ
သုဆုလီ. အဲလီသဘဲထွာအသီလဝါ, ထု
နာလထွာဖျဒဲ ထွာထီအဘ်ဆံ.

၁. လကွဲးဝါဒီဝံ့ဒီထီ၊
ဆာအူဆာဝွ(ဝါမူ)ဂီမုအီ၊
ဝံ့ဝါအံ့နာမာလမ၊
ဆာအူဆာဝွ(ဝါမူ)အာဝါဒ၊
၂. ဝံ့ဝါမံနာမာဘာဘာ၊
ထုံမံမံမံယာလန၊
ဆာအူမံ၊ အာအဲဒီအာ
ဘဲပဝါဒီ၊ နာဂဲထုံ၊
၃. ဝါလမူထုံမံမံထုံ၊
လကွဲးဝါယိထံဒဲခ၊
ကီရဲလူဒဲခံဝါဒ၊
လယီဝံ့ဝါဒံ့အာ၊
၄. ဆာအူနီဂါဒဲခံဆာ၊
ယမိအာဝံ့ဝါနာမာ၊
ထီးနီလမာထုံမံမံ၊
ယိထံဘဲယာဂဲခဆံ၊

မာလိယိ - ၈

၁. ဆာချဲဖျိလမယိ အစီပယိအံ့ဝါဘဲလိ၊
ကွဲထုံ၊ ထုံထီအာ၊ ကွဲ၊ ဂဲခံ၊ လာစွဲ၊ ထုံမူ၊ ထုံမံ၊ ထုံဂုဒီ
၂. ခုကံထုံဆာချဲဖျိလမယိ လဆာချဲဖျိဆံ၊
ကွဲ၊ ကွဲ၊ ကွဲ၊ ကွဲ၊ ဆွဲ၊ ခွဲ၊ ခွဲ၊ ထုံ၊ ထုံ၊ ဘွဲ၊ ပွဲ၊ ယွဲ၊ ဘွဲ၊
နီ ထုံ၊ ပွဲ၊ ဘွဲ၊ ဆွဲ၊ ခွဲ၊ လွဲ၊ လွဲ၊
၃. မာဘာထုံထုံဆာချဲဖျိလမယိဆံ၊
(၁) ထုံနီအာမူ မူနီလနီအာဝါဘဲလိ၊
(၂) ဆံဂဲနီဆီလဝဲဘာလနီစုံ၊
(၃) ဂဲခံလနီ ဝါကြဲဆာဘဲ၊
(၄) လဘာဝါဘဲထုံဆုံလအနီလိ၊
(၅) နီကြဲလူယွဲခွဲ၊
(၆) စလီပွဲအာကယုဖီအံ့၊
(၇) ဒီထံလူဆာမူဝါယွဲဆီလိ၊

ဆေးမလိပ် - ၉

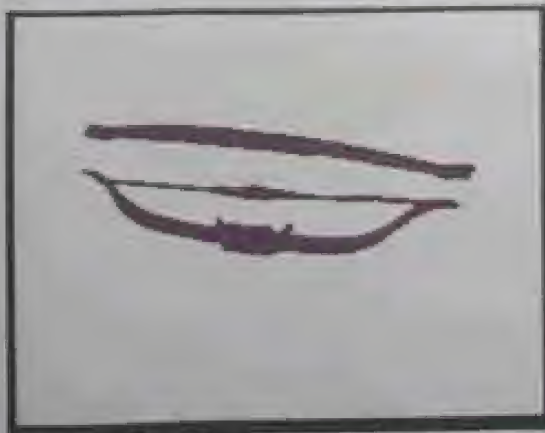
လံဆေးချိုးဖျိုးလှ အထိတော့ဆေးအထူးဆေးအခဲး
(ဒဲ, နီ, တာ, လိန, မွဲလိနဘိ, ပ, လာ, ထဲးပု)
အဒိ - ယမဲ့ဆေးမလိပ်ဖိလိပ်. နးဘာဖိမဲ့ဆေးမလိပ်ဖိလိပ်.
နဘာဖိဒဲယာ ပမဲ့ဆေးမလိပ်ဖိလိပ်.

ဆေးဖိ - ၉

စဖုလှဒုထံလိပ်. နးပံလှလှဒုထံလိပ်.
နးပံလှဒဲစတုဆံပံ လှဒုနဲပံထံ လာပုချိထာ
လာပုဖုလိပ်. မုဘာဖုခံပံလိပ်. အတုဖုပံလာ
ကွာလိပ်. အကွာနီဖုဖိလိပ်. အကွာအနီနီ အဲတု
လိပ်. အတုဖုပံနီ မွဲပံဘာပံလိပ်. မုဘာ ဖုခံပံ
ဘာပံလထံနီ လာအကွာဖုဖိ လာအနီအဲတု
နီလိပ်. ထိပံဖုဖိခံလှဒုနီ လံဘာဖိ, ထိပံ
အံ, ဘာပံအာ လာအမံတုလဖုနီ ပြာပြာ
ဘာဖိတုတုလိပ်.

လံဂဲဆိထုတုလိပ်. လဖုအလှဒိထုတုယု. လပီလဖု ဂြိဂြိထုဆေးဆိတုဒိမတု,
လာရှာမုထုအနဲနီ ပံပံဝံ ခံလှဒုတု ကဘာပံခံပံ လှဒုတုအာမလိပ်.

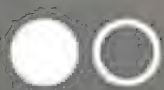
အယီမဲ့မုစိအနီယီဘိ လာအတုယီ
ဘုအဂးတု, ဖုစိကံတဲအာအတု လာပံဂြိ
လာယာယဲတုနီလိပ်. မုဘာထုဆိနု ဖိဖိ
အကိလာအဆိ လာအဖုတု, လာမုစိကံ
တဲတုလာဝဲဆုရှာကွာ လဘာနီလိပ်. နဘာယာခံဘာ
လာအတိအဘာတုနီ ဘာတုလဲ.

ဂါနးကံလုခဲအယာဝံ လာခဲသအတိအဘာ လာပုဒ်ပုမုဒ် အိကုလုဂုလု
 ဖုယုနီလီ. ကြိလပကအုပုအုပုယုနုသုဆိဝဲ ဆာအလယာ ထံထံကျကျ
 ဘဲသိပကအုနုဘဲဖု ပုနုဆာကုသုဂုဘာဂုအဂးလီ.

နုသုယာဖိကွဲခိလအထံ ဒဲဝံထာထုအဖံဇ. ကိလုဝံ,
 ဖံစလီအဖံ, ဖိဒံအဘ, ပွဲအဘ, ကူရဲအဖိ, အံထံ, ဂု,
 ယာဘုအဘ, မးအဘ, ဒဲ မရဲဝဖိလယနီ ဂုဂုလု ဝံပွဲ
 ဖုစာအဂးလီ. စဘုလဂ ဆာပွဲဘာနုဂုနီ အလီခိဒဲ အဂု
 ချာဆုတ, ဘာဘုဘုအဘ လာဝံပွဲဆရာလီ. မလု
 ထအဂု ဒဲယိဂုယိဘာ အဆာအုဆာအိလယနီ ဒဲယိထု
 ခွဲထု မဆာဘာအဂုအဂုထု ဘဲဝံပွဲဆရာဖုကိဂုအဂု
 နီဆံ.

နုလုခွာလုအိဇ. ခါဖျိလုလုခွာလု
 အကိ, ပဏုဘာဆာအဂးအဖးလယအမံလီ.
 မုဆာလနံယိ ဆာလုထုလုထီအိဂုအကိ,
 လုခွာလုလယ ဘာဆာတဲဂု လာအမိဂါအခဲ
 အကုဒဲ အလုလယ အိဂုအမံလီ. ထံသဲခဲသဲ
 အဂးအဖးအမံ, ဒဲဆာပရုအထံနီ ပဒနုသု
 ဂုလု လုခွာလုဒုသုယာနုသုပာအကိလီ.
 ဂုခိထုဖျိယာဆာ တရလုဆာအဂးအဖး
 သဲအမံ လာလံအကျ ဘဲပုဆာလယအလံ
 ဒါဂုအဂု ဝံနံချီလီ. လုခွာလုလနုနု
 အဂးဆိဂုလုကဖိနုဆာပရုလု ဆာတရ
 လုဂုလု လံအကျနီ ဒဲအလုဝိကျဂုတ,
 အုပွဲလနုနုနီ အဂးဆိဂုအကိ အလုလကျ
 ဘာဒဲဖိနုဆာပရုဆု နုဂုရှာလီ.

လေလော့လူအစီးအတာအိဝှာ အမံအကွဲ၊ မိမိခိနထံယဲဒဲယဲဒဲ တံလးခးဖျာ
 အဆပရုလဖ ပုထဲဆဆဆဒဲ လံမုလဖ အပရုတ၊ ဆလီလုလံ အစီးအတာအိ
 ဝှာလဖနီ၊ မိမိဖျါဖျါနးဆိအူ၊ မိမိခိနဆာအူဆာအိ၊ ဆာအိဆိအိခဲဒဲ ဆလီလု
 လံအဖျာအူယာနာသုဆလဖနီလီ၊ စိစိဒဲ နးနးဝံ ခိနဆာဝီလီလံ အဝဲလံလံကျာ၊
 ဆာသုအိသဆာ၊ ရှိဒဲဆနံအဝဲလဖလီ၊ အူမ့ယာဝှာ ယခိနဆထိးအလူ လကျာလကျာ
 တ၊ မိမိမိမိဝံ အလီကျိထဲယာထိးအလူလီ၊

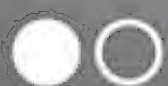
ထာဝီ - မလီလံ

၁. မလီလံ၊ မလီလံ
 ဖျာဖျာမိစံ၊ မလီလံ၊
 ယလှာထုကျိးမလီလံ
 မိမိယိယာနံမိလံ
 ဆရာကျိသုဝီလီယာ
 လပမိလုဂ ပျာ၊
 ခနီးတပုလံ ဆဖိ၊
 ဆရာဝီလီယာအထီ
 ဖဲထံဝံဒဲဒဲဖဲဖျိ
 ဆရာဝီလီယာမိပျိ၊
၃. ဆရာဝီလီယာလူသု၊
 ပုထဲလံတခွဖာ
 ဘဲမိထီထုထီလံယာ
 ကျိသုကျိမံပလီဘာ၊
၄. ပဆာပဆပဝံဖိ၊
 ပဆဆးပံဆးလာထဲမလီ
 ပလံပလံပဆခဲ
 လသနုဂမလီထဲ၊

၅. ကျိသုလူဝီယာ၊
 အိကျိထီယာကျိ
 လပဖျာယာအူလုမိ
 လခဲပဝဲမိဘျာခါ၊
၆. ဘမံမလံလုရယ၊
 သုထုထဲလူဂဲလူဘာ
 လံလဲလသုမုလဖ၊
 ပုထာဆာယာဘံဝံဝှာ၊
၇. ဆာသုယာဂဲလံလဲဆိ၊
 ကျိဆာကျိဆာဘာဆာဖျိ
 မလီလံ၊ မလီလံ
 ဖျာဖျာမိစံ၊ မလီလံ၊

၁. ဆရာတို့၏လမ္မာယော အစီအစဉ် ဖွဲ့စည်းနိုင်ပါသော
ကွက်၊ ကျွန်း၊ နိယာယ၊ ကိရိယာ၊ ဘာညာ၊ ဂူ၊ ချာ၊ ဖျံ၊ ခံ၊ ကျွန်း၊
လျှော့လှေ၊ ဖြာ၊ မရေဘိ၊ စီကွဲ၊ စီလှေထံ။
၂. ရွှံ့နံနံဆရာတို့၏လမ္မာ လာနမိဆရာထံသို့ ဆရာတော်နံနံ လာလံလေမျိုးပေးအပ်
လိမ့်။ ()မံ
၃. မလိယထုပ္ပတ္တိထုပ္ပတ္တိ ဆရာတို့၏လမ္မာ တံ၊ မိကြံ၊ ဘာအပ်ဆရာ။
- (၁) နံ၊ ဘာ-အယော-ပအာ-ဖျံ-ထိယာလိ။
 - (၂) လာ၊ ခံ၊ ဘာ-ဆရာတော်-မဲ့ပုဗ္ဗိ-အဆရာအလိ။
 - (၃) ကဆရာ-အာအမိရိဒါ-ပုဗ္ဗိ-ဖျံနု-အာမာရိလိ။
 - (၄) ဂါနံ-မာစီ-ထုထုလံ-လှေထုဘာလမ္မာ-လိ။
 - (၅) ဖါဖါ-မိမိနံ-ထုထုမိတိက-လှေလမ္မာလိ။
 - (၆) စာ၊ လှေထုလမ္မာခံ-အခါခါလိ။
 - (၇) ပဆရာ-ဆရာမာ-ကိ-ဆရာလိနံ-လှေ-ဝံလိ။

(ဆဒီလီဆမလီဖိဝံလ ဆအကဒီလပကမာဝါအဂး)
(ဆအဂးခယံလမံ) အီ, အ, ဂဲဝ, မံ.

ဆဖီ - ၁၀

ပုရှာဝံအီထံကိကဒုလီ. ပုရှာဝံအဆအီ
ဆဆီအဖာ, ဆအဆအီ, ဆလှဆ
ထဲ, ဆဂုဆဖာအဖာ, ဆဖိဆပါလဖ
ဒဲဆထံဆဘီလဖထီးလူနီ လဖာ
လထံနီလီ. ထံအလအီဘနီ ဆအီ

ဒအဆလဂုဘဂုနးမံနီလီ. ထံလ ပုရှာဝံဒီဝါလဆအဆအီ
အဂးနီ ကဘဆံဝါတ, ထံလဆစုဆဆအပီအပါဒဲ ဆအစုဝံပါဝါ
နီမိဒုကဲထုဆစုဆဆ ဆကဆဂဲ လပုရှာဒဲဆဖိဆပါဝံ ပုထဲ ဆ
ထံဆဘီလဖအဂးဒါဝါ. အဂးဘဲလီ ဆလဖနီထီးအလူ ဘဒီနဲ
အသလထံအကိုလီ.

ထံအအအကျလဖနီ ဒုကဲထုဆပပမဒဲဆစုဆဆအပီအပါ
ဝံ ကဂုထုအထုဝါအဂးနီလီ. ဂံနဲပုနဲ ဒီမုတဝါထုတဝါယနီ တဲဝဲ
ဆီထဲဝဲ, ဆလချဆလဒဲဘနီ ထီးဆပပမလဂုအဂးလီ. ဖာဝဲနဲဖ
ဂံနဲဝဲနီ အီကထထံယွလအကို လဆဖိဆပါအအအဆဲ ဒဲထံ
အအအကျဝံကယွလဂုအဂးလီဆံ.

မပုဆဆံဆခဲအလးလဖနီ ဒုနုမုအဆဖလဂံဖာပဖာ,
လထံဝံနီဝံအဖာ လကကဲထုဆအီဆီအီချဲအဂးနီလီဆံ.

ပုရှာဝံအမုအဂလီ. လပကအီမအဂးနီ ပအမုတ, ပဘအ
ထဲပုလဆဒီဆလ, ဆဂုဆဝ, ဆဖိဆယ, ထံလဒဲဝါ လဖနီ

ဘဲအလီဝါဝါအဝီ လကကဲထုဆာအဆာအီလအလအဝါဝါဝါအဂးလီ၊

ဆာအဆာအီလ အလအဝါဝါဝါ
ဝါနီ၊ ဖုကဲထုဆာအီဆီအီခဲ၊ ဆာဝဲ
ဆာအဆာအီလအဂးလီ၊ အဂး
ဘဲအလီ ဆာအဆာအီဘဲနီလအအဖာ
နီ၊ ဂဲဆာအ (ဗဲတမံ Vitamin) ပါဖီ
လအဝါထဲပုဝါအဂီလီ၊ အမဲဆာအ
ဆာအီလအခဲလဲ၊ နာစု၊ ဂဂီ၊
နာဆဲလအနီ၊ ကဲထုဆာအဆာအီလ
အဂဂီဝါ ခဲဆာအဆာအီလ ဂုထု
အထုအလအကဲအဂီ၊ ပကဘာဂပုဝါတဂါဂါလဲနီလီ၊

လအပုလအအီဘာမုနီ၊ ပမိဂါထုကယ၊ ကဘာဆဲဝါတ၊ လအ
ဒါအဆာ စုလပကဖီအဆာနီ၊ ကဘာဆဲဝါခဲဘဲဘဲဘဲမု၊ နီထီ၊ နီဝါလအ
နီ၊ ကဘာဆဲဝါထဲအလဲလီ၊ ထဲဒုလ၊ ဖီမိ၊ ယုခဲဆာဖီဆာပါလအ ခုဖ
လုနုဆဲလဲလအဆာအဆာအီအဖါလဂုအဂးနီ၊ ချဲဘဲ(ကဘဲ)ထဲ
ထဲအဘဲဝါလီဆဲ၊

အဆာအဆာအီလအဆဲဝါ၊ ခိလအဝါနီ၊ ကီဘာဒုဆဲ၊ အလမဲဘာ
ဘဲနီတ၊ ဆာအဆာအီလအဂုလု၊ ဆာအါဝဲ၊ ဆာကလုခဲဆာအဆာအီအဂုက
မိဘာဂါဝါနီလီ၊

ဆာဂဖာနီ၊ အီခဲအခိအတလ
ဆာအီဆီအီခဲအဂးလီ၊ ဆာဂဖာ အခိ
အတအီခဲတလပုလအလအဘာလအအဂ
ပုလအမိဂါအလယး ဘီခဲပုလအဝါ
လအအဂ ပုလအဘအဆာအဆာအီ
ဝါလအ ခဲပုလအလ အဝါအဝါလအအဂ
ဆဲလီ၊

လၢဆၢကဖၢအကူၢ်နီၤ မွဲအဒုၣ်ဂဲၤထံၣ်တၢ်ထံၣ် စ့ၤခါမိၣ်ရိၣ်ထံၣ်ကၤယၤ၊ ဝုၤသး
 ပိၤသီဒဲးခံးကုၣ်ကၤလၢအအိၣ်လၢပဖၣ်လၢဖၣ်နီၤ ထိးအလူၤလီၤ. ပုၤလၢအဂဲၢ်အဝၢ
 ကစဲၣ်ကဖၢအဝုၣ်နီၤ အိၣ်ဆိၣ်အိၣ်ချဲၣ်အၢနဲၣ် ပုၤလၢအဆၢဂဲၢ်ဆၢဝၢရှၢဝုၣ်လၢဖၢအဂးနီၤ
 လီၤ. ဆၢကဖၢနီၤ မၤဆၢပုၤလၢအဘၢန့ၣ်အဆၢစ့ၢ်ဆၢဆၢဝုၣ်ဒဲးမွဲဝုၣ်ဘၢအပဒၢ
 ဆိၣ်ထၢဝဲၣ်ဆၢစ့ၢ်ဆၢဆၢအဂူၢ်ကၤ ထိးဂဲၢ်န့ၣ်ဘၢဝုၣ်ယီၤလဝုၣ်အဂးလီၤ.

ပုၤရှၢဝံၣ်လီၤဘၢဆၢမံၤလီၤ. ဆၢလၢအဘၢမၤအိၣ်
 ဝုၣ်လၢဖၢနီၤ လီၤဘၢဆၢမံၤတၢ်, ဆၢထံၣ်ဆၢဘိၣ်
 လၢဖၢဒၢလုၤ လၢအဂးဒၢဝုၣ်လီၤဘၢဝုၣ်ဆုၣ်လီၤ.
 ဆၢမံၤနီၤ အကၢၤဒိၣ်ဝုၣ်လၢပုၤရှၢဝံၣ်အဂး ဘၢဆၢ
 အုၤအဝိၣ်တၢ် ပုၤရှၢကိၣ်ကဒုၣ်လၢအဂးဒၢဝုၣ်နီၤ
 ကြၢၢ်န့ၣ်ဘၢဆၢမံၤအလၢၤအပူၤဝုၣ်နီၤလီၤ. ဆၢမံၤ
 ရှၢလၢၢ်မွဲဝုၣ်, ဆၢမံၤအလၢၢ်မွဲဝုၣ်နီၤ မၤဆၢပုၤရှၢ
 အဆၢအိၣ်ဆိၣ်အိၣ်ချဲၣ်အဂးလီၤလီၤအ့ၤ. ဆၢမံၤနီၤ
 ဖျၢလၢပမိၣ်ရိၣ်ဒဲး ပမိၣ်န့ၣ်လၢကအိၣ်ပွဲၣ်အိၣ်သဘၢဝုၣ်
 လၢကန့ၣ်ထဲၣ်ဘၢဆၢဂဲၢ်ဆၢဘၢအဘၢ လၢကအိၣ်
 မၤဒဲး ကနံၣ်ဘၢကနံၣ်အဂးနီၤလီၤ. ဆၢမံၤလၢ
 အဘၢဆၢဘၢထီၣ်ဝုၣ်နီၤ အခိးအတၢ်အိၣ်ဝုၣ်လၢ
 ဆၢအိၣ်ဆိၣ်အိၣ်ချဲၣ်အဂး ဒဲးတဖၣ်ဖၣ်အဂးနီၤလီၤ.

မံၤလၢတနီၤအဖၢၤ, လၢကပဒၢထၢဆၢဖိၣ်ဆၢပိၤ လၢအတရၢလုၤဝဲၣ်ဆိၣ်န့ၣ်
 ဆၢစ့ၢ်ဆၢဆၢအပိၣ်အပိၣ်ဝုၣ်နီၤအဂးဆံၢ်. လၢနီၤအမ့ၤယၤအလးလၢအဆံၢ်ဒဲး
 လံၢအဆံၢ်ကဂဲၢ်န့ၣ်ဝုၣ်အဂးနီၤ တဲၣ်ဝဲၣ်ထၢလီၤဆံၢ်. ဆၢအိၣ်ပွဲၣ်အိၣ်သဒဲး ဆၢမံၤဆၢဝဲ
 နီၤ ကြၢၢ်အိၣ်ဝုၣ်လၢပုၤလကဘၢလကအဂး လနံၣ်အထးဖၢၤ ပိၤန့ၣ်ရဲၣ်တၢ်, အုၤမွဲပုၤမွဲ
 ပုၤရှၢဒဲးဖိၣ်သဆံၢ်လၢဖၢအဂးနီၤ ဆၢထီၣ်အလၢၤဆၢမိၣ်အိၣ်ဝုၣ်လီၤ.

ဆၢလၢဖၢလၢအမၤထံၣ်ထၢဆၢမံၤဆၢဝဲနီၤ မွဲဝုၣ်ဆၢစ့ၢ်ဆၢဆၢ, ဆၢပူၤဆၢ
 ဝီၤ, ဆၢမၤလူၤကိၣ်ဆၢထီၣ်, ဆၢဖိၣ်ဆၢပိၤသံၣ်အဆၢမၤထံၣ်ထၢ, ဒဲးဆၢပုၤလမ့ၤသလမ့ၤ

ဘလမနီလီ၊ ဆလမနီကြီးငှာလမကဘူဘျဲ မပျံထုခွဲငှာလမ အလး
ဒဂုဆုဆု ထီးကဲထုဆကဆကဲအဒိအမုလဂုအကးလီ၊

မၤလိယိ - ၁၀

၁. ခုဖျိထုဆုဆုလမယိ အဒိပယိလိဆံ၊

ဂဲဆမအ၊ အလမအပွ၊ ဂူလ၊ ဂူပဲ၊ ပိဒိ၊ ဝုဒ၊ လုပု၊ ထီဖျိ၊
အိပွဲ၊ ထံထ၊ ပျံထ၊

၂. ခုဖျိထုဆုဆုဒုထံဒုဒုအလး ယဲစံဆံ၊

၃. ထံအဒိအတလမနီ ဖွဲဆနီလဲ၊

၄. ခုဖျိထုမုဂဲကဲထု ကဆုဘကဆုဆံ၊

၅. ခုကဲထုဆုဆုဖျိလမယိ လမဆုဆုဖျိဆံ၊

မု၊ ထံ၊ လံ၊ ခံ၊ ဝံ၊ ပဲ၊ ချ၊ ဆု၊ ထံ၊ ပါ၊ မါ၊ က၊ မံ၊

ဆာသီလီဆာမာလီယာဖိဝံလံ ဆာလံအာအီလံပနဲၤလံလံ
(ဆာဖိဆာပါ ဒဲဆာထံဆာဘီ)

ဆာဖိ - ၁၁

နဒယံယီထီလယဇ၊ ထီဝံအီဒဲအဒံနံဘံ ဒုတုဆုဆုလီ၊ ထီထာ
ဒဲဆုလယဆု အီဒဲအဒံနံဘံဆုဆုဆုလီ၊ ထီလနုနု အီဒဲအနံဒဲအထု
တ၊ လနုနုအီဝုနုအနံလီ၊ ထီလယအီဒဲအဆီ ပုထဲးအလူလယအမံ
ထီပယိဝုဖျိပံလံဝုအဂးနီလီ၊ ထီလယအထုဂီထုဝုလံအဒံတံ ဂုအဒံ
ဝံဘဲဆုအဝီ၊ ထီအဖိဝံဖထုဝုလံအဒံအဖုနီလီ၊ ထီလနုနုအီဘူ
လံပုဂ္ဂံဝံတံ၊ ပုဂ္ဂံဝံအုလုသီလီဝုဝု ဘဲအဝံအီဆီနုဘုဝုအဝီဒဲလုလီ၊

ထီဝံအီဝုအဆံတံ၊ လနုနုအမိဂီဒီဝု ဒဲလနုနုအမိဂီ(ပံ)ဆံ
ဝုလီ၊ ထီလယနီအုဆာအုလံအမိတံ၊ ဘဲအမိအီဝုအဝီနီ ပထယုဝု
ဝုလံအုဆာအုဘဲဝုလဲ ဘဲဝုလဲနီလီ၊ ထီလနုနု အုဆာဝုဆာဝု၊
ဆာအထံအဘီ၊ ဆာဒီဆာလံတံ၊ လနုနုအုဆာဖဲဆာယ၊ ဝံဝံကဲဝံ၊ ထွဲဝံ
လီ၊

ထီလနုနု ကဲထုပုမဆံဖိ(က) ပုမပုဖိဝံအထံဝီတံ၊ လနုနု
ကဲထုအဒုအဒဲလီလီ၊ ထီဝံယုဝုဝုတံ၊ လနုနုယုဝုဝုဖျိဖျိ၊ အဘူ
ဘီ ထီထီလုလီနု လနုနုယုဝုဝုဖျိဖျိ၊ လဖျိဘုဘဲအဆံဒဲဝုအဝီ
နီလီ၊ ထီလယအီဆုလံ အဒုအဒဲဒဲဝုဆုတံ၊ ဘုပိပဲထံလုဒီလုဒဲ
အဝံဒဲဝု ဘဲဝီကဖီဖျိလံအဒုအဒဲအဆာမနုဝုအဂးနီလီ၊

ထိလဖာယိ နဝာယာဇာ. ကျာ, ကျာပီး, ထိကွာခိ, ထိနာကွာ, ထိချိ, ထိခဲ, ထိပူ, ထိရှ, ထိဝံ, ထိယုဖိ, ထိဝီခဲ, ထိထာဝု, ထိဒ, ထိယူယူခဲ, ထိနကဲ လဖာလိ. ထိအဂ္ဂါကလကနဝာယာဝါဒံနိ မွဲထိပလာ လဖာလိ.

- ၁၂. ထိဆာကလုစိခိ
လကချူထေဝရဖူ
- ၁၂. ဘံကျံထုစံစိစံစိ
ယိနဖိနိဂုဂုစိ
- ၁၄. ကျာအူလကဆာလကဘံခံ
ကျာပီးဘနံမွဲ

- ၁. ထိလဲခွာ, ထိလဲဘွာ
ယူဝါအခါဖိပံဘွာ
- ၂. ထိခိခူနိအုပွဲထု
ပဝာယာထံလကထံထု
- ၃. ပာဘျာဂုအုဂုဝါယဲ
ထိချိအိဝါလကအနဲ
- ၄. ထိပူချိနိ အပံလက
ဆာစံဝါလကထိစပွာ
- ၅. ထိဒဖိဖိလချဲ
ဆီးလကအိဝါနံဘဲထဲ
- ၆. အလူမူထိဆာဖာ
ပွဲထုဝါမုနကအခါ
- ၇. ထိခဲထိကိမိဒဲဖာ
အဲလိကွဲလိဘရှါမ
- ၈. အိထံပးမိဖာနံဘဲ
ပကိဝါလကထိမးလံ
- ၉. ထိပူမူဝါလအံဘာ
နကွာအူလကဘဲဒံအ
- ၁၀. ခဲဝါဖိလကအဘာရှု
ဘဲထိဝံဝိမုလထု
- ၁၁. ဘဲဝါဂိလူမူဒံဆဲ
ဒဲ, အုလိဆာအဘကဲ

၁၅. ထိပ်ဘုံ၊ ဘုံယူ၊ ဘုံဘုံ၊ ဘုံဘုံ
လံနာဒအဝါလအိ
၁၆. မုခ်လှအယအဆာ
ပုကိအဝါလယျာ
၁၇. ထိပ်ကျွန်းအိဘဲအိရဲ
ဘလုလီ၊ စုစံအခွဲ
၁၈. နးထိပ်လဲဒဲဒဲယက
ချဲဆာဘဲနီယ
၁၉. ဆာပူဆာပုအဆာနီ
ထိပ်လွဲဘွ၊ ယူဆိဒဲအဲ
၂၀. ကကဲလယအိဘလိ
ကြာကြာကြာကြာလူကိ
၂၁. ဆာယအအုအုလူဝွ
အနီမဲ့ဝါလကထ

၂၂. အုရုဆိဆာမဲ့လဲ
ကယနနဆာဖိပံ
၂၃. ဖိ၊ ရှ၊ ခုံ၊ ခွာလအိဘ
ဘံ၊ ဒဲကျိဝံယအယ
၂၄. လဲကျိကျိယူမူဖိဖိ
ဘရိထုထဲဂဲလဘ
၂၅. မူဖိဖိနီယူဝံတ
ဂဲဆိဘဆိမဲ့နဲအ
၂၆. မံလကုခိမဲ့ထိဖ
လကနံထုအနီယ
၂၇. ထိအိထးဒဲဝံလထု
အဖာဘပံထုဆုဆု

ဆာဖိဆာပါလအအိဘွလပုရှအိဝါအ
မံတ၊ ချိဒဲပနီလဖ ပပထဲဝါလအဝိ
လိ၊ အဝါဝံမဲ့ဆာဖိဆာပါ လပုရှဝံ
ဘမနဆာဂဲဆာဘ လအဝါဝံဆုလိ၊
ချိဒဲပနီဝံ ဘထဲဆ၊ ဆံဆ၊ ထုနဆာအ
ပ၊ လပုမဆံဖိဝံ လိဘဝါနီလိ၊
ဘဲအဆာဒဝါအဝိ အမိရှိဒဲအခဲအက
လုဆုလိဝေရှခိလိ၊ အဝါဝံဖိဆါအ
ထုဂိထုဝါဘတ၊ မဲ့ဆာဖိဆာပါလအခ
လံခါ လအဒုအိဖိအနထံဆာလိ၊

ပနီလဖာအလွအာအိဝါနုလမံပးလိန၊ အာမဲ့ချီနီ၊ အိဒဲအလွအာမံ
လီ၊ အဝါဝံအနု၊ လီခ၊ ဆာပူဆာဝံ၊ ဘဲအယံယါအာဝါနီလီ၊

ချီဒဲပနီလဖာ လမဲ့ဘနုအာမးမိမာတာဘပုရှာဝံ၊ လာအဂဲအဘာလက
လ၊ အဖဲအယ၊ အနုထံဒဲအပွဲ၊ အအာဒဲအခမံအနီလဖာ မဲ့ဆာလပုရှာ
ဝံဝီဝါလမာလးဝါဝါဆုဆုလီ၊ အဝါဝံအိဒဲအဘမာအကို၊ လီလမာ
ကယိထဲခွါထဲဝါဝါဘာ ဘဲဝီပုရှာအဆထိစိကထုဘာလမာအာဂဲနီ
လီ၊ အဝါအဖဲဖာယ၊ အအာအဆံဖာလဖာနီ၊ ဝံဆာစုဆာဆာအပီအပါ
အိဝါဝါအကို၊ ပုရှာဝံဘာအိကုဝါအိကုဝါ လမာထုဝါထုဝါအဖာနီလီ၊

ပုရှာအာလုယံယါဆာဖိဆာပါဝံလီ၊ ထိ၊ ဘာ၊ ဆာ၊ ထိထာ၊ ထုံ၊
မံယီလဖာ ဘာဆာအာလုဝါလကမာတုယူဒဲ ထုံလဖာလကမိယိဆာအာဂဲနီ
လီ၊ အာမဲ့ ထိ၊ ဆာဒဲထိထာလဖာ လကအာဆာဝါဒဲနုဘာကျိစာအာဂဲလီ၊
ဆာဖိဆာပါလဖာယီ ပုရှာဝံဝါထဲအာလုဝါလ နံဆံလမာယီယူအကို၊ မဲ့ဆာ
လပုရှာဝံဝါယာဝဲဝါအာဂဲအိလီ၊ အဝါဝံအိဝါအဆာတ၊ ဘဲအဆာဒဲ
ဝါအိ အမိဂါဒဲအလွဒဲအခဲအကု လမဲ့ဝါရှာခိဆုလီ၊

ဆာဒဲထိထာဝံ ဖာလုဆာထဲပုရှာလမာအယ၊ ဒဲအခံအာဂဲတ၊ လပုရှာ
ဝံကနုဘာအယ၊ ဒဲ အခံအလမာအပွာအာဂဲ လီလပုရှာဝံကယိထဲခွါထဲလုအ
လုအိဝါ ဝါဝါဘာလီ၊

ထိဒဲဘာလဖာဆု ဖာလုပုရှာလမာအယ၊ အာဂဲတ၊ အာမဲ့ဘနီပုရှာအိတ၊
အနုထံဒဲအဖဲဘဲဒဲလုလီ၊ ပုရှာလနုနု အိကုထုဝါဘဲပုရှာဖိယ၊ ဖိဝံအချီ
မိပီအိလီ၊

ဆာဖိဆာပါလဖာယီ လနုနုအာဆာအိဆာလမာအဘဲအဆဲ လပုရှာ
အိကုလုထဲဝါလဖာနီဝါတ၊ လနုနုမဲ့အာအာဆာဆာအိလမာအိဘဲ
လပုရှာဝံ ဘဲဝံဒဲဝံလ၊ နုဝံမံဝံအိလီ၊ ဆာအာလုဆာဖိဆာပါလဖာ
ယီအကို၊ မာအဘဲဘဲပုရှာဝံ စုကိထုအကျိအစာ လကအာထုဝါအာဂဲအိ
နီလီ၊

ဆမိဆမပါလပုရှာဝံ အလုထုတထိးအလူနီ အိဝဲအဘမအကွဲ၊
 အလးအိဝဲတလပုရှာဝံ ကဘယိထဲခွါထဲ လုအလုအိဝဲတ တဘဝဲလီ၊
 ကြဲဆမအိကုဝဲအိကုဘ လဆမမိဆမပါဝံ၊ လအစုဆတတအဖုနီ ဆမစု
 ဆဆအပိအပါ ဘဂါထဲပုရှာဝဲတအကွဲနီလီ၊

မလိယိ - ၁၁

၁. ခုဖျိထုဆမဆဲးဖျိလဖယိ အဝိပယိဆံ၊
 ကျိထု၊ ထဲဆ၊ ဆဲဆ၊ ဆူပနီ၊ ပျာဆ၊ တုခု၊ အခွဲ၊ ဝရဖု၊ ခိ၊
 ဘျဲဘျိ၊ ဘဂ၊ အနီ၊ အဒိ၊ ရှိ၊ တဲ၊ ထဲလု၊ ဝခိ၊
၂. ခုဖျိထုဆမဆဲးဖျိလဖယိ လဆမဆဲးဖျိဆံ၊
 ဖိ၊ ဖိ၊ ပါ၊ ဘျဲ၊ အ၊ ချိ ဝု၊ ထဲ၊ ပု၊ ပွဲ၊ ဖု၊ ဘု၊ ထိ၊ ဆ၊ ထု၊
 ဝံ၊ ထ၊ စု၊ နု၊ ဒဲ၊ ပံ၊ အူ၊ ဆဲ၊ ဒဲ၊ ပွဲ၊ လး၊ ထဲ၊ ထဲ၊ ခဲ၊
၃. ခုဖျိထုဆမမိဆမပါလဖယိ မဆမုထဲပုရှာလဆနီလဲ၊
 ကဝု၊ ကဆ၊ ထိ၊ ဘု၊ ချိ ပနီ၊ ဆ၊ ထိပွဲ၊ ထိမလဲ၊ ကျု၊
၄. ခုဖျိထုထိဆမံ လနုလယလပယုဒဲ ပုဖျိရှိအဆကိဝဲတနီ ဆုဆုဆံ၊

(ဆဒ္ဒါလိဒုဒုယာဆမလောလိဖိ လပနဲၤၤလဖာ လအမဆာဘာထွာလိၤဒာအဂဲး)
(ထံ၊ လံ၊ ဝံ၊ လိလဲ၊ ခိလိ၊ ထိချိ၊ ထံချိ၊ ပုလဲ)

ဆမိ - ၁၂

ပဆရာဝံ ဒိလိပမာလ လံအဂဲးလိ၊
လလံနိ အာပဒလဒုဘာလိန၊ မွဲဆလ
အအိဝတဂ္ဂါလု လအဂဲအာဘာပဒ
ပဝထုဝလုအခနိ ပဒုယာဘာဝအက္ခိ
လိ၊ လလံအဖုနိ ဆလအဖုလုပမ
ဆမဆမဂဲလဖအိဝတဂ္ဂါ၊ ဆလပဝ
ထုထုခွဲလပဖုနိ ကံထုဆဘာခိဘာ
တလဆထံဆဘိလဖအဂဲလိ၊

ဆထံဆဘိလဖနိဆ ထုထုစိဂဲးလအဘာခိဘာတထုပုဂ္ဂါဒဲ
ဆမိဆပါလဖအက္ခိ ပုဂ္ဂါ၊ ဆမိဆပါဒဲ ဆအထံအဘိအမုလဖနိ
မွဲအမအဘဘိအမဆာဘာထွာလိအဘလိခိလု လဖုဝကဘိပအဖုနိ
လိ၊ ပဆရာဝံစံဝလ ဆအဘမုအိဝတလုခိချိလိ၊ ထိအလုဒဲဆအမု
အဘိအထံလဖ ထိအလုနိ လကအိမအဂဲ မွဲအဘာထွာလိၤဒာတ၊
အာလဒုယာဘာလိန၊ လံဘိထုဝိလု ဒုဘာထွာစိဝနိလိ၊

နထုယံယိခိလိလဘုဘုဇ၊ လခိ
လိခိနိ ဝံထံဝထံ၊ ဆမဆဘိအဖု၊
အထိ၊ အခိ၊ အဆံအိဝတဂ္ဂါ၊ ဆမိဆ
ပါ၊ ထိဝံလံဝံဆ အိဝတအမံလိ၊
ခိလိထိချိ၊ ဆထံဆဘိလဖနိ
လအလးဒုဝမွဲဆလအမခိမတပုဂ္ဂါ

ဝံတော၊ လာဆာအာဆာအိအာအဂမ္ဘေဝံ၊ လာဆာအိဆာဆိအာအဂမ္ဘေဝံ၊ ဒဲလဝံပံပံ
ဖာဖာအာအဂမ္ဘေဝံနီ၊ ဘာဆာဝံဝံဝံလာ အလးဒဝံဆာဆာလီ၊ ဆာလနနနနီ
မ္ဘဲဆာလာအာအာအာအာအာ ဆာဆာဒဲလံမုလဖာအာအာလီလီ၊

ဝံလဖာ ပုရှာတဲဆာအာဝံအာလာ လာပုရှာလီဘာဝံလမံလီလီတော၊
ဘဲဝံဝံလာအာအာနီ ထိးဆာနုဝံအာဝံ ပုရှာဝံဝံဝံလာအာလးဒဝံဆာဆာလီ၊
ဝံလထံလာပုရှာကဝံဝံကဝံအာအဂမ္ဘေဝံ ဘာအိမာဝံယံယံတော၊ လာဆာကဘာ
ခိးဘာတထိးဖိဆိလံဆိအာအဂမ္ဘေဝံ ပုရှာဝံကြံဝံလုထးဝံ ဘဲအာဝံဝံအာဝံလီ၊
နဝံယာဝံအမံလာပုရှာဖိဝံကိဝံနီ ဆံအာလဲ၊

လာခိလီခိဒဲထိခိအာဖာနီ နကဒဘာလိးဝံ၊ လဲဝံလီ၊ ဆာလာ
လိးဝံလဲဝံနီ မ္ဘဲဆာလာအာအာခိးဘာတဆာအိဝံအာမံဆာတော၊ ပုကိဘာ
ကိဝံလာအာအာအာအာဖာ၊ ထံဒဲလိးဝံလဲဝံနီ မ္ဘဲအာဝံယာဒန ဆာလုဒိပွာ
ဒိ လာအာဖာနီဆာလီ၊ လိးဝံလဲဝံလနအိဝံလာ ခိလီထိခိကအိဝံဒဲအာဝံ
အာအဂမ္ဘေဝံ ဒဲလနနနလာပုရှာဝံကဝံဘာဝံဘဲအာလးအိဝံအာဝံအာအဂမ္ဘေဝံ၊ အာမ္ဘဲလိး
လာအာကံထာမနံထာမုလဖာနီ အလူအာပွာဒိဝံဒိမလီ၊

မာလိယိ - ၁၂

၁. မံဆာဆာအာအာလဖာယိဆံ၊

(၁) ခိလီ(၅)ဖိ လာခဲပယာအာဖာယိ မ္ဘဲခိလီပာလာလဖာလဲ၊

(၂) ဆာဖိဆာပါ(၅)မံ လာပုရှာအာလုထာဝံနီ မ္ဘဲဆာနီလဖာလဲ၊

(၃) ဒုဖိထာလံဒဲထံ အဆာမာခိးမာတဆာလမံဘာလမံဆံ၊

(၄) ဒုဖိထာဝံလာဖိကိဝံဒဲ ပယာလခိဘာဆာကိဝံဆံ၊

(၅) ဒုဖိထာ ဝါလာပုရှာအာဆာကိဝံဒဲ ပယာအာဆာကိဝံဆာဆာဆံ၊

(၆) ဆာဖိဆာပါအမံလာ အအိလာခိလီထိခိလဖာနီ ဒုဖိထာ(၁၀)မံ
ဆံ၊

(၇) လိး - မနံထာမုလဖာအမံနီ ဒုဖိထာ(၁၀)မံဆံ၊

၂. နှစ်ထပ်ဆင့်ချိုးလှေယိုး လာဆင့်ချိုးဆုံ.

ဝံ့ပ၊ ဝံ့အလဲ၊ အဝံ့ပံ၊ ဝံ့အဖံ၊ ဝံ့အဝံ၊ ဝံ့အထဲဖ၊ ဝ၊ လ၊ ဒ၊
ယ၊ ကံ၊ ထ၊ ပွဲ၊ ယု၊ ခွံ၊ ခံ၊ ဝံ၊ ထွံ၊ ဝု၊ ဆ၊ ရှ၊ ထး၊ ခး၊ မး၊
စု.

၃. ကွန်ပျူဆာအင်္ဂလိပ်လှေယိုး လာလံ(၁၀)ချိုးဆုံဆုံ.

ဂံ၊ တုခု၊ ထံဖ၊ ဆမလိလး၊ ထီ၊ ဖု၊ ဝ၊ ဝရံ.

ဆမလိ - ၁၃

(ဆမလိဆမလိလိ လာဆမအမအမအင်္ဂလိပ်)

(ဆမနံထေးက၊ ဆမနံဆမ၊ စု၊ ဝု၊ ခု၊ မလ)

ဆမိ - ၁၃

ပုအဖုလအမခိးမတ၊ ပုခမ္ပးအအထု
လပထံလးခးဖုယိနီ ခွဲပုမဆံဖိ၊ ပုမ
ကဖိလဖလီ၊ အဝုဝံဘမဆလူဂဲး
လူဘ၊ ရှ၊ ရှ၊ ယ၊ ယ၊ တ၊ ဘုဝံဂုဝံ၊
ဆဝုဆဝုလအဝုဝံ ခုလုဖုလုဝု
လဖနီ ကဲထုဆဘခိးဘတ၊ ပုခမ္ပး
ထုခးယ၊ ခဲဆဝုဆဝုလပုခမ္ပးဝံ အ
လလူဘလဖနီ ဘဆလုအဆဝု

လထံယဲးခးယဲး ခဲနုဘဆမထုထံယဲးခးယဲးအကိပ္ပအစုအအဂီဂီ လအဘ
ခိးဘတထံခးပုဒိပုမုဝံနီလီ.

ပုမာဆံဖိ၊ ပုမာပုဖိလဖာ အာလဂဲထဲမာလိဘာ ဆက်ပုကိဘာ တုထီဒဲဘျုကိဒိဆာမာလိလးလဖာလိနု အဝါဝံအဆာဂဲထဲမာဖျိယံယါဝဲ စာထုလမာဖျိမိဖိလဖာနီ မွဲဘဲဆက်ပုကိဘာအဆာနုလမာဘာဆာဒု ဒီးဆိဝါလမာအဝါဝံအဂးနီလိ. လမာနီအကိ, အဝါဝံကဘာဆံဆာ, ထံ ဆာ, ပံဆာ, ဝုလုဆာဘဲဘဲလဲမွဲဂု, ကဘာနွံနုဆာထီဘဲဘဲလဲမွဲဂု, ကဘာ တဲဂဲဘာဆာပိဆာလု စုဝဲစုဖိပါလဲမွဲဂုနီ မာအဝါဘဲအဝါယါဝဲဝါ အာဒါ အဆာအိလိ.

ဆာလမာထံထုပုမာဆံဖိ, ပုမာပုဖိလဖာနီ မွဲဒါဆာစုဆာဆာ, ဆာ အာဆာဝု, ထံဝံလံဝံ, ဆာဖိဆာပါဒဲ ဝံဝံကဲဝံနီလိ. ဆာဖိဆာပါဘဲဒါ ဝံ, ပနီဝံ, ကဝု, ထံဝံလံဝံကနုဖဲဒဲ ဂုဒိဖဲအဝါအဆိလဖာနီ မွဲဆာလမာ အဘာဒီးဘာတု, ပုမာဆံဖိ, ပုဖိဝံ လမာလးဒါဝါဆုဆုနီလိ. ဘဲဂုဒိ ထာဖျိယါလုထုလုထီ, ဝုထုဘာထုဝါလမာအနီဒါဝါအိနီ ကြံလမာ ဆာကဒုဝုထုဘာထုအဝါဝံ လမာအနီဒါဝါ ဘဲဒိကမာဘာဆာကဘီထု ယါထုဒဲကမာဘာဆာကထံလုထီလုအဂး ကဘာဒီးဘာတုဆာကအထုဂီထု ဝါ, ဘဲဂုဒိထာဖျိယါအဆာလုထုလုထီ အိထုဝါအိနီလိ.

နလုယံယါလမာဖျာဖျာဒါ. နက ဒါဘာပုဂုဝံ, လမာအာဆာဆာ, အုပု ဆာလဖာလိ. ဆာဝုဆာဝု, ဆာအုဆာ အိလမာအလကဲထုဘာလမာ ပဒိမုတဝု ယီနီ မွဲအအိဂဲဝါလမာ ထံခးဝံဒိ အဂုဂုလဖာတု, ဆာဝုဆာဝုဒဲဆာဖိ ဆာလံလမာအဂဲကဲထုဝါလမာ ပဒိမု တဝု, ထံလးခးဖျာလဖာနီ ပမိပဖါဝံ အုဆာလုခွဲဝါလမာ ပုလမာအအုပု အုဆာဆာလဖာအစုဖျာ ဒဲအဝါဝံ လုနုအုဆာထဲဝါလမာအလးလမာ

လမာယီ၊ လအိတအလးလီ၊ ပုလမာလအလးဆိအဆူဆူဆူဆူလမာ
 လအကဲထုတုထီးယီ၊ လမာယီနီလမာမဲ့တု၊ ပုလမာအကဲထုနုဆူအပိအလ
 လမာအကဲထုလမာဆူအလးဂူဂ၊ ဒဲဂဲထုနုတု ထီးယီလမာမဲ့တုလမာနီ၊
 ပကိတုလမာပုမာဖနဲထးကမိလီ၊ အတုခံမဲ့ပုလမာလမာ မာဆူလမာအခိနု
 အဆူကိဆူတဲအမာလီ၊ ပုလမာယီ မဲ့ဆူပုလမာအမာခိ မာတုထံလးခဲဆိ
 လမာအလးဒုတုဆူဆူအမာဆူလီ၊

ပုမာဆံဖိအထာခိ

၁. ခမ္ပးဆူအုအုထံ
ဂဲတုဒလပုမာဆံ
ကျိတုလထံခဲဂူဂ
ပုဆံဖိအုပအုပမာ.	ပုမာဆံဖိအုတုဂဲ
တုအိထုထဲဆူလမဲ့.
၆. ဆံဖိအုလပံလ
နုထံ၊ နုတုဂဲလုယွ
ခိဘံထံခိနီထရ
ဘံယံခိထု၊ ထုထံခဲ.
၂. ဆူဆူ၊ ဆူဂိ၊ ဆူယီခ
ဘမာဆူလအိပံဘ
ဆူထီ၊ ခုဘ၊ လူဂဲဘ
စူကိ၊ လူလုဘမာလုဝု.	၇. ဘံမိဖိခိ၊ မာဆံဖိ
ဖိလံဂဲနီ အိကုဆိ
ဖုလုထီးလူဆူနု
နုဆိအုမာနုထံလ.
၃. ဆံဆိဖိကျိစိဆိဆိ
ဂုခိဒလုဝထုထီ
ဂုခိလပုမာဆံဝု
ဖုလုထံခဲအဝမာ.	၈. ပုမာဆံဖိအပရ
ဂုခိထုဖျိမိနီဂ
အုဘအိပဲဘဲလုဒ
ပုမာဆံဖိဝမုမ.
၄. ပုမာဆံဖိအမိဂိ
ထုဂကံစဘဘံပနီ
ဘအုမာဆူပနီလီ
ဘလံဘဲလုဖိ.	၉. လီလလူခိတုပိဒိ
လအိဖျိဘဆူဖျိ
ပုမာဆံဖိအခိတု
လီလလူပိဒိကဲက
၅. လးလမာဆံဖိလုယဲလု
ဝထုနုထဲထီဝဘ	

မၤဖၤဝါဝါ မွဲပုလၢအတဲးဆၢပိးဆၢလၢလၢ ပုၤတဲးဝါ ဘၢဝိးဝါဘဲ၊ စပွဲး၊ လးဆၢန့၊ ဂံး ပု၊ ထီၤဘီ၊ ခရိလဖၢလၢဝံးလီၤ။ အဝါ အစုၤဝဲးအဒိ၊ အဆံးအိၤဝါအမံး လၢအ တဲးဆၢအကးလီၤ။ အဝါလုအၢအဘးမၤလၢ ဆၢတဲးဆၢလၢဝံးအဆၢမၤတၢ၊ ပကိးအဝါ လၢလဲၤခမိနီၤလီၤ။ အဝါတဲးဆၢဝါ၊ ကဒု လုထံးဒဲးခါဝါတၢ၊ အဝါအိၤဘးအိၤဆၢ လၢဆၢမၤအဖၢအကိး ပုၤတဲးဝါဘးကွဲးအစု လးအၢဒၢအဆၢလီၤ။

ဂါဘးခိၤ မွဲဂါဘးၤလၢအမၤ ကိၤဝါလကးလီၤ။ အဝါမၤကိၤလဖၢလၢ ပအၢဝါအံၤနီၤလီၤ။ လုဆၢဒၢဆၢ အဝါမွဲပုမၤမဲးလၢအအဲးဘၢဖိၤဘးဆံး လဖၢတၢ၊ တဲးကိၤလၢဆၢမၤလီၤဖိၤဝံး၊ အဝါကအံၤကဆၢ၊ ကနၢမၤဒဲး လုအဝါလဖၢနီၤလီၤ။ အဝါအကိၤ လဖၢထီးအလူနီၤ ဆံးဝါဖျၢဝါအကိး၊ ကဲးထုဆၢစုဆၢဆၢနးဆိးအံၤ။ ပဆၢ မၤလီၤလးထၢဖျၢယၢ ဖျၢဂဲးဖျၢဘးအဝါ အကိၤလဖၢလီၤ။ မုဆၢခိၤ ဆၢမၤလီၤ ဖျါအခါ အဝါအဆၢဘးအကိၤလဖၢ လူဝါဖျဲးခိၤလီၤ။ အဝါဖိၤကိၤလၢအစု ဆံးတၢ၊ အကိၤလဖၢနီၤချုဘံးထုဝါ

ထီးရွာလာ၊ ဒုလ္လဘဲဒဲ ဖျီမိဝံသုလုလုလု
ဆီးလုလုလုအကလီ။

ကိလကါဘုခိမာဝါနီ၊ ကိ
ဆု၊ ကိသဲ၊ ကိဘု၊ ကိအုဂိ၊
ကိသုဘိ၊ လုလုလီ။

လုလုလု အတိကုနီ၊
ဖာထံ (မုစိ) သုမုအုဂိဒိအိဝါလီ။
အဝါအိဒဲအဖိခွာသုကု လုအဝဲ
အဘဆိဝါလီ။ အဝါသုလုအုအဘ
မုလုဆာထဲပုသံ၊ ဖုသံ၊ နုသံ၊ ဖျီ
သံ၊ မံသံ၊ ထာဝု၊ ထဲနီလုလု၊
ကယဲဆာပိဆာလုလုအဘဆာထဲ
ဝါလုထာကိမုဒုနီ မုသုမုအုဂိဒိ
ဖိသံထဲဝါလီ။ ပုဖာထိလုပုမုဆဲ
သံဖုပုနု၊ ပုကုလုလုပုမုပုသံ
ဘုဘိဝါနီ မုသုမုအုဂိဒိဖိထဲဝါ
လီ။ ဆာလုထာနီ အုနီဝါလီနု
အုထိလုလု မုသုမုအုမုအု
ဖာခွအဖာတု၊ ကိထုထဲဆာအပိ
အလုလုပုနုသံဘိဝါဝါနီလီ။

ဂါခုဖိ မွဲပုမုလုအဝါဝါ
ဘု၊ အဘဆာ၊ ဒဲအမုဆိဝါလီ။
အဝါအုအိဝါအိလုဆာဆာဆာ
တု၊ လီအုပုအုပုမုလီနုသုအဘ
လုအလုအစိလီ။ အဝါအိဒဲဆာ

ဆာတာ, ဝံ့ဝံ့နံနံအစားဆာဆာအလူမာပုထု
 ဝါဝါဘဲလအိပထုဘာဝါအိလီ. အဝါဆာရှာအထီ, နံအထီ, ပုသရှါ
 အကီအိ, ပုသဘာအကီအိ, ဖိသဆာဝံ့အကီအိလီ. လှဆာဒါ အဆာ
 မုနုဖိဝံ့ ဘာအာလမ အဝါအဆာဆာဆာကီဆာဝါလမနီလီ. အဝဲဘဲယီ
 မွဲအလီချနုဆာထီ အဆာကယာကယီအာသုဝါလကလီ. လမအဝါအဆာ
 ထီဆာတွာဘာဝါအကီ ကယဲပုလကလီလါ ဂဲမလူထုဝါနီ နုဘာဝါဆာကီ
 ဆာဝါလမအဘာဆာဘာထီဝါ ဒဲကြဲဝါဘာဝါ ဘဲအမိရှါခဲကအိဝါအိနီလီ.
 ခါလူ, ခုဖျဲဒဲဆာကီဆာဝါ, ဆာကယာအဂ္ဂါကဆု ဆာဝါ, ဆာဝါဘာထီ
 အလူလီ.

မာလိယိ - ၁၃

၁. ခုဖျဲထုဆာချဲလမယီ အဝါပယီဆာ

ပုမာဆဲ, ပုမာပု, ပုလဲဝမါ, ပုပဘဲ, ပုဆုပုဆာ, ဖနဲထဲက, စူသုခမာ,
 ပုတဲဖျဲ, ပုစိဖျဲဆာ, ပုမာယာဖိ, ပုမာနီဖိ.

၂. စံဆာဆာအုစုလမယီလါဆာ.

(၁) နုသယာပုရှာအစူဝဲ အပိအလုလမအဘာဆာတဲဝါလမဝံ့လမနီ
 မွဲဆာနီလဲ.

(၂) ဆာလမပုရှာတဲလမထာလမ လမနဲဖျဲနီ မွဲဆာနီလမလဲ.

(၃) နုသယာဖျဲအကီလမ ပွဲမဲလဲ.

(၄) ပုရှာလကဘာလက အဆာဖဲဆာမာနီ ဘာခိဘာတဲလီသလါခါလူသု
 ဝါဘဲသလဲ.

(၅) ပုဖျဲဖိဝံ့ ယံယါဖဲအုမာအုဆာ ဘဲသလဲ.

၃. ခုကဲထုဆာချဲဖျဲလမယီ လမဆာချဲဖျဲဆာ.

ချဲ, ဖျဲ, ကွဲ, ပွဲ, နဲ, ဒဲ, ချီ, ဆု, ဝု, ကိ, ဝိ, ကွဲ.

(ဆာဒီလိယဒုယာယုဂ္ဂာအဆာဂဲထဲလုဆာ)

မိဖါ၊ ဖူဖံ၊ ဖါဖူ၊ မိဖံ၊ ဖါဖူမိ၊ ဖူဖါဖူ၊ ဖံမိဖံ၊ မိဖူ၊ ဖါဖံ၊
မိဖူမိ၊ ဖါဖံမိ၊ ဖံမိဖံ၊ ဖူဖါဖူ။

ဖေ ဘိုး ဘေး ဘီ ဘင်

ဖိ လံ လိ လာ သားမြေး မြေးမျစ်

ပုဖျိလဆာလိယ၊ မွဲဆာ
ဖေဒီလဆာ လာအဂဲထဲလုအိဝါဆိ
ဝါလာ ခးလဘံယိအဖာ စာထုဝါလာ
ချ.ပ.န BC ၇၃၉နံအိအကို အိယူဝါ
အနံနံထိန္ဒာယာဘျဲယူလိ။ ပမွဲဆာဖေ
ဒီနံဆာလဆာ လာခးစာကိုယိအဖာ
တာ၊ လာ ၁၉၃၀နံနီ ပုဒီပုမုဝံအထု
ကိုဆရနီ ပုဖျိဖိအဆာဝံဆာနာအိဝါဒ
ကခွဲလံကုဒဲ ထိးမွဲဖာခးအထိနီ ဆာဝံ
ဆာနာအိဝါလံခွဲယဲကုနီလိ။

ပမွဲယူဆာဖေဒီလဆာလိန၊ မွဲလာပလအိပိအိရိဘာဝါလာ အလး
လစိပး ဘဲပုဆာဂုဂာအိအကို၊ ပုဆာအဖာအဂီလအိဖျိထုဘာဝါအိ
အမု ဘဲပုဆာဂုဂာအိနီလိ။ လာနီအမုယာလာပအိလုပြာလုပြာဝါအကို၊
ပဆာလူဆာချဲအိဒဲ အထုအလုဝံလုဆာလိသနီလိ။ လိနပဆာအိကု
ဂုအိကုသ၊ ပလုပလိလဖာနီ ဒုဖျိထုထဲပာဘဲမုလဘိသလဖျိပးအိ

လီ၊ လပုဖျိဖိသံအခုခံဝါလဲအဖျါနီ၊ မွဲပုလဖလအအဲဆာတီဆာလီ၊
လအဲဒီးတဆာအလူအချဲ၊ အဲဒီးဒဆာမုဆာနူ၊ အဲထိးဆာပုမွဲပုထံ၊
ယုပုယုဝါဆာဝါဝါ၊ မာဘိမာထးဆာ ဒဲအလးအာအီနီမွဲအထိးစာခွဲအဝါ
အဆာဆီနုလဖဒလုလီ၊

ပုဖျိဖိသံအဆာဖဲအာမာအီလဖဆု ဝုလုအဝါလအခုခံဝါလဲဖျါ
အကို အဒဆာမွဲပုလဆာလအဒီးနဲလုဒအဝါ လအဂဲအဘာဒဝါအကို
မွဲအဝုလုဖျါလုဆာ ဒဲခွဲနဆာအလးအကျဲလအဝုအဖျါအဆာနု ဒဲအလု
ဆာဖိဆာလံသံ ဝါဝါလဖတ၊ မွဲဘဲအဂပပဒါဆီဝဲလကဖိဖျါဆာအလု
အချဲ ဒဲဆာထုဒဒအဂးလီ၊ လဆာနီအကို၊ ပဒဘာပုဖျိသံအီဝါဆီဝါနီ
မွဲဂံကဖျိပုကလး ထံခါနီခါလဖအဒအဆာလီ၊

ပုဖျိအဆာအဖျါ ဆာဖဲဒါအီဝါနီဒါ လအမွဲဖျိဂါဒဲဖျိရှာတ၊
လအဖျါနီ ဖျိဝီ၊ ဖျိဘွာ၊ ဖျိသ၊ ပကူ၊ ပြ၊ ပအီ၊ ပလခဲ၊ ကဲခါကဲဘာ၊
ပဒါ၊ ယုဘီ၊ ယုတလဲ၊ ဘွဲ၊ ကယ၊ မိနုဘွာ၊ ဇယဲဒဲမနီလဖ မွဲပုဖျိအဆာ
ဒါဖိလဖလီ၊

ပုဖျိလဆာလီ ပအီဒဲပဆာ
ဆာပံဆာလု ဘဲပုဆာဂုဂါအဝါလီ၊
လအကျဲနီ ဆာဂဲထုလံတီ၊ ဒဲဆာဂဲ
ထုလံဝါလဖနီ မွဲဆာလုဒါပုဒါလု
ပုဆာလဖထိးဆာဝါနု လအထုနုပုရှာ
သံအဝုအဝါအဂးနီလီ၊ တီ၊ အဆာဂဲ
ထုလံလီ အီဒဲအဒါပယီအမံလု
အဆာဝါကျဲအဖျါတ၊ မွဲဆာဒုဖျိထု
ဆာအဲဆာကွဲ၊ ဆာတတံတမိ၊ တဒု
ဖဝ၊ ဆာဘိဆာဘာ၊ ဆာဝုပံသယီ
ဒဲဆာအဂဲဂုဂါလဖအမံဆုလီ၊

လမဆနီအကို၊ ဘမဆဂဲထုလံဝါလမ ဆဘိယဘာထု ကလိ
ထုဆအခါ၊ လမဆကဉုလုဖုလုဆအခါ၊ လမဆဖဲဆမဂီအထိ လမဘိ
သဆိဒဲ မူဘပွဲအလုဆလမနီလိ။

ဘဲပအိဒဲဆဂဲထုလံ ဘဲပဆဲးဂူက
လမအဝိ၊ ပအိဆုလမပလံပလဲ၊ ဒဲပဆ
အူဆဒဲ၊ လမအမ္ပပဆဆးပံဆးလ
လူဒိပွဲဒိလမနီလိ။ ပဆအူဆဒဲ
လမနီမ္ပဝါ ကျိ၊ ဒိ၊ ခွဲ၊ ပံခဲ၊ ပံဘာ၊
ပိကူ၊ ပံ၊ မိ၊ ဘိ၊ စုဘာ၊ မ၊ ခန၊
ဂံ၊ ဘဲထိ၊ ဒဲနိဒဲလမလိ။ ဆလမယိ
ထိအလူဒုဖျိထုလမပဆဲးယိ၊ ဂဲထဲ
အိဝဲဝါလမ အဆဆးပံဆးလမ
အထုထိဝဲဝါကဘုယူအဝိနီလိ။

မလိယိ - ၁၄

၁. ဆချဲဖျိလမယိ အစိပယိအိဝါဘဲဝါလဲ၊
ပြဲပြဲ၊ အဖုအဂီ၊ လုမုလုဖု၊ ထံခံနီခံ၊ လုလု၊ မုလဘိဘလဖျိ၊
ဆဲဒိယိ အလးအကျဲ၊ ဖါခုအထိ၊ ဆဝံဆနု။
၂. ခုကံထု ဆချဲဖျိလမယိ လမဆချဲဖျိဆံ၊
ဒံ၊ ခံ၊ ကံ၊ မ၊ ပြဲ၊ ထံ၊ ပု၊ အု၊ ခု၊ အဲ၊ ဝ၊ လု၊ နံ၊ နု၊ ဆူ၊ ဒိ၊
နီ၊ ဆိ၊ ဝိ၊ ခိ၊ ရှ၊ က၊ ကံ၊ ကွဲ၊ မံ၊ ကျဲ၊ ဆ၊
၃. စံဆဂုဆအုစုလမယိဆံ၊
(၁) ခု.ပ.န အနံ လမဖျိဂဲနုလုနီ နံပလဲ၊
(၂) ပုဖျိဆဝံဆနုအိဆံအလဲ၊ (နကဝါဖျိ)

- (၃) နဝံဆလမဖျိလခီဝါသံအာလဲ၊
- (၄) ပုဖျိအဆာဂုလဖ မွဲဆနီလဲ၊
- (၅) ပုဖျိဝံ ဖံအမအဆ အာသဆာဘဲဝါလဲ၊
- (၆) ပုဖျိအဆာဆးပံဆးလလဖ မွဲဆနီလဲ၊
- (၇) နကဲဘာဖျိအကို ကဲပုကဲဘာလနပဝါလဲ၊

ဆမလိ - ၁၅

(ဆာဝီလိနဲကဆမလိဖိ လအကြံအိဒဲအဝါဝံ လကအနုဘဲအဖဆ
ကဝါဝါအကး)

ဆာဂု၊ ဆာအ၊ ဆာအဲ၊ ဆာမုလဲ၊ ဆာအဝါ၊ ဆာအဘွ၊ ဆာအဆ၊
ဆာအခါ၊ ဆာအခုံ၊ ဆာအခိ၊ ဆာဖ၊ ဆာခံ၊ မုခွါ၊ မိ၊ ဖါ၊

ဆမိ - ၁၅

ဆာစံဝါလမဖျိဖျိအိ၊ ပုမုအိလကတ၊
အဖိခွါအိဝါ နုကကကို အဝါဝံဒေခွဲ
အကို ဘာအိထးမုမဲလအဝါအလးခဲ
နီလီ၊ လဆနီအကို အာဘာရှုဝါဘဲ
အံဘဲအိလိနု အဲဘာအဖိခွါနီ ဒဲလီ
ဘာအာဆါနုဘာဝါ စထုလအဖိဝါဆံ
ထိးအိထုဝါနီ မွဲလအမိလီဘာအာ
အကို ယံယိထးဝါလအလီလုဘာအ
ဘာလဆာလါအဖ၊ လဆထိးအလူ
အဖ၊ လီ၊

အလင်္ကာ ဖိသခွာလကယိ၊ အဘာဖိသမုနု လာအလုအဲပံလာဝု
 လကတ၊ အဝုသုဘူအဝအယုဝုလက ကအဲဆယထဲအဝုခဲထီးအလု
 အုလုကြုဆိဝဲဖိသမုနု၊ ထီးအဖိသမုဆိနုဆလမံမံနု၊ ကမာဝုထီးအလု
 အလုလိ၊ အနီတ၊ ဖိသမုနုစံဆယအဝု အုနအဲယာတဂါဂါနု၊ ဝဲနုအု
 ယာနမိအဝုအဝ လာယထွံဖိကအုဘာဝုအကဘိ၊ ထီးနီကကွ ဖိသခွာယိ
 ဆိမိလုဆာနမံအုတ ထဲမာဝဲအမိ ပွထုနုအမိအဝုအဝ ခဲဝဲစဲနုဝု
 လာအဖိသမုအအိ၊ လာဆာဝဲပွဖိအဖိအဖိဖိလု အဘိဘာနီ အဝုအမု
 ဘာထုလုထံဖိဖိလိ၊ အခါထီးနီ အမိအလုဂုဝိထုလာအစုယုဘာအဖု
 ခိ၊ လာမိအဝုအဝအလီနီ “ဖိခွာဘာဘိနု၊ နလုထံဖိနီ၊ မနဘာထံဘာနု
 ဆါခိထံနု” နီလိ၊ မိလကယိ အာဝဲလိနု အဆာအဲနီ ချဲဒံဆာလာအဖိ
 လာအလုဘာဆာလကနီအကဒံလိ၊

ထာခိ - မိအဆာအဲ

၁. လာယဖိသဆံခံခါ
 မိစုခွာလီယမံမာ
 စုခွာလီမိဆိမာမံ
 ဒဲခဲပာယာဘာဘာအံ၊
၂. ဘဲမိနုဘာထဲဆာမာ
 မိဒုအိယာနုထံဆာ
 မိနုထံဆာဒုအိယာ
 ဘဲကနုယဝဲယဘာ၊
၃. အုယကုဒုအိနုထံ
 လာဆုဖုထံဝဲမာမံ
 မိအစုလာထံဝဲဆု
 ခိဒိတအလီလလု၊

၄. အထိတၢ်စုအုလုထံ၊
ဥဝးဆံ့ခိၣ်ခိၣ်ဒဲကံ၊
အုၣ်တၢ်လၢယနံၣ်မ့၊
ယိလၢယၢအိၣ်ဒဲးပွဲ၊

၅. အုၣ်တၢ်ယၢယလအိၣ်လမု၊
မိၣ်တၢ်နီၣ်အဝၢအုၣ်
ဒီးမၤလဲၤမိဆၢအဲၤပၢ၊
ကြံၣ်ပနုၤထံၣ်ထဲၣ်ကိၣ်ကး.

(ကိၣ်ဒဲအဆၢမၤလု)

ပဆရာဖၢဒီး ဒီးထံၣ်တၢ်ထံၣ်ပၢအခါ စံာ်တၢ်၊
ဆၢလၢကုခိၣ်ခိၣ်ယီၤ ဆၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်၊
ဆၢအၢအိၣ်တၢ်လီၤ. မုနၢဆၢခဲအိၣ်တၢ်အိၣ်
မုဆၢဆၢဖၢအိၣ်တၢ်လီၤ. ပတၢမၤဆၢလၢ
မုဆၢဆၢဖၢအထီတၢ်, ပတၢအိၣ်ပွဲမံာ်တၢ်
လၢမုနၢဆၢခဲအထီလီၤ. ပထံၣ်ပဝိၣ်အိၣ်တၢ်
အမံၤဆုလီၤ. ပထံၣ်ပဝိၣ်လၢအအုၣ်ပၤကျဲ
စံာ်မၤလီၤ လဲၤဝံၤလဲၤဝံၤအိၣ်တၢ်အိၣ်, ပထံၣ်
ပဝိၣ်လၢအကျဲစဲၣ်ကိၣ် လကျဲစံာ်တၢ်အိၣ်ဆု
လီၤ. ဆၢမၤလီၤဖိကနုနု ခိၣ်နၢဆၢတၢ်အု.
အနီၣ်ကဲၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ် ဆၢမၤလီၤဖိလၢအနီၣ်
လီၤခိၣ်နၢဆၢတၢ်အိၣ်တၢ်လီၤ. ဒီးမုတၢ်တၢ်အဖၢ
ပုၤရှၢကနုနု အိၣ်ဝံၤထံၣ်လဲၤဝံၤ ဒဲအတၢ်ခုဖဝၢ
တၢ်အု. အုမ့ၣ်ပုၤရှၢကနုနုအိၣ်ဒဲတၢ်ခုဖဝၢ
လၢအတၢ် လၢပကြံၣ်ယိလီၤမၤဒီးအိၣ်တၢ်လီၤ.

ဆၢတၢ်ဆၢတၢ်လၢအခါ ဒဲပုၤရှၢအုလုတၢ်လၢဖၢ အတၢ်အိၣ်, ဆၢတၢ်ဆၢတၢ်လၢ
အဆၢအံၤဒီး လၢအကဲၣ်ထံၣ်ပုၤရှၢအကဲၣ် ဆၢဂဲၣ်ဆၢတၢ်, ဆၢအုဆၢအိၣ်အိၣ်တၢ်လီၤ.

ဆာအဂ္ဂဘိအဝိ ဆာအဂ္ဂလမ္မဘိဝုလိ။

ပဆရာဖာဒိမာလူထုပာ လာထံးလုဆာလ။ “ဘိပပွဲဆာအဝိနီ၊ ပကကွာဘာထဲဝုလိ။” အကို ပဂံထုပာလပကဘိဝုအိဘ၊ အပူအ၊ ဗနာသ၊ မာလိဆာကိဝုကိဘ၊ ဘိဝိပကအနဘဲဖာဆာဂုဒဲဆာအ၊ ဂပုဆာအ၊ ဆာဝုဒဲ ဖိထွာဆာဂုဆာဘာလမာအဂ္ဂလခိနီ၊ မွဲလပုဂ္ဂာယိ ကဘာပိထုဒိထုထံးပုလ၊ တခွာဖဝဘာအမာနီအကိုလိ။

မာလိယိ - ၁၅

၁. ဆာရဲလမာယိ အနီပယိ မွဲဆာဘိဝုလိ။

မာန၊ တလိထု၊ လာအဲလကွံ၊ အုလ၊ ထိးဆ၊ ကြ၊ ဆိဝဲ၊ လုဘံ၊ ရှိခိ၊ အနဘဲဖာ၊ ဆာဂုဆာအ၊ တခွာဖဝ၊ ဘလံ၊ လိလုဘ၊ နိကဲ၊ နိလိ၊ ယာဘ၊ ထိဝ၊ ခိဝ၊ ကံဒု၊ နထံ၊ ဆမ၊ ဆူပ၊ ဘပွဲ၊ နံမွဲ။

၂. ဝုကံထုဆာရဲဖျိလမာယိ လဆာရဲဖျိဆံ။

မံ၊ ဒဲ၊ ဒု၊ န၊ ဆူ၊ ခိ၊ ဝု၊ ယိ၊ အု၊ ကြံ၊ စဲ၊ ခဲ၊ မု၊ ကျ၊ ကွံ၊ ထု၊ ဒိ၊ ဂံ၊ ဘွံ၊ ခ၊ ဒ၊

၃. ဓံဆာဆာအုထုလမာယိလိဆံ။

(၁) နုယာနမိမိ၊ နဖိဖိ အဲနာဘိဝုလိ။

(၂) ဆာနိကဲအဆာနဲနီ မွဲဆာနီလဲ။

(၃) တခွာဖဝအဂ္ဂ အဆာနဲမွဲဆာနီလဲ။

(၄) ဆာလပုဂ္ဂာအဆာပိထုနီ လုဆာလဆာဖိဆာပါဘိဝုလိ။

(၅) နမိမိနီ ဝိလိနာ ဘိဝုလိ။

(၆) နဆရာဖာဒိ လိလုဆာနီလဲ။

ထိုအခါ၌မူကား ကုကုပိလုဆလကဉာအဝ လဇ္ဈမ္မာလအသံဘာဆနီ
လီ၊ အခါထီးနီ၊ ထိုဘာဘလဘံ၊ ကယူဝုအဂ္ဂ ဆလအိလမ္ပဘာဝုလ
အဂ္ဂအက္ခိ အဝုယူဘဲအဝဲဘဲအဝိနုအ၊ ထီးနီကကွာ ထိုအမိ၊ ထိုအဖါ
ဒဲထိုအဝဲလဖာ ဒုဒုယာအဝုလအလအုလအိဘာဆဘဲမိဖါဘဲ၊ ပိဒိဆ
အဝိတ၊ အပွဲအနုအသံအဂ္ဂအဘာလဆိဘာဝုအဂ္ဂအက္ခိ၊ ယူဝုလနုဘာ
ဝုနီလီ၊ ထီးမဲ့ထိုနီကဲလဘံယီ၊ ဝုယာဝုလအဝုလခိနဘာဆအက္ခိ၊
အဝုနုဘာဆဂ္ဂဆံဘာဆါအက္ခိ၊ အဝုဝုမဲ့ဝုဖျဲဆဒိမ၊ ဒဲနီယါအုကံအု
ယာအမိ၊ အဖါဒဲအထာဖုဝဲဘဲ လကအံဘာဆအဝု ဒဲမဆအဝုအဂ္ဂလီ၊

ထီးနီကကွာ အမိဒဲအဖါဝဲအုဝီအဝု လနလခိနဖိထွာဘာ
ပဆမလူဒဲ ဒုအုဒုအိနအက္ခိ၊ နဘာနဆဂ္ဂဆံဘာဆါဘဲယီလီ၊ အု
မိကဲဘာနဘဲပဝုအဝိတ၊ ပကလုအုပအုနဆအုဆအိ လကမ
ဆအနတ၊ နဝုနကဘာဖိထွာအုအိအထာအလးလစနီလီ၊ ကထံပ
ထိုမိ၊ ထိုဖါဒဲထိုထာဖုဝဲလဖာ လုအုပဆအုဆအိလအဖုဂ္ဂဘာ
ဒုဆိထု၊ အပွဲအနုဒဲအသံအဆိအဂ္ဂလဖာ အအဂ္ဂိလအဝုအဂ္ဂတ၊
အိကုလုဝုလအနဲလီ၊

လဆနီယါလုဘာ ဒဲဆနဲနထီးဆမိဖါထာဖုဝဲဘဲ အဆဂ္ဂ
နဆအုဆအိ ဒဲဆဖုကိအက္ခိ၊ လယံလမိဘာအထးဖာ၊ အဝုလက ဒိန
ထုဆဂ္ဂဆံဘာ၊ အပွဲအနုလဖာအဂ္ဂအဘာဆိထုဝုလဆံဘာလဆံလီ၊
ထီးမဲ့မုဂ္ဂါအုဆအထိဘာဝုနီ၊ အဝုအိယူလအဂ္ဂအဘာ ထီးအယူဖဆ
နုဝုယူတ၊ မဲ့အယူဖဖိဖျဲမုအဆဂ္ဂါအုဝုနီလီ၊ ထီးအဒါခိထဲလီဒိ
လအထာဖုဝဲအဘာအထးလဖာတ မဲ့အအိလဆဝုဝုဘာယီဖဒိအဖာလီ၊

ဆမလီဖိလဖာအကျ နးဘဝု
လကနီ၊ မဲ့ဆမလီဖိမုလ ဆရဘဲ
နဲနုဝုလကနီလီ၊ ထိုဘဲ၊ နီကွာရှ၊
နီကွာလိ၊ ကျိစု၊ ထိုလုဒလု အုအု
ထုဒနုဝုနီ၊ မဲ့အဒုဝုယာမိဖါဆရဝမ၊

မာလိယံ - ၁၆

၁. ဆေးချေးဖျိုးလေဖာယီး ဒဲလံဒေဒိလဖာအစီပယီး မွဲဆေးနီလဲ။
 ရှိခါရှာကျာ, ဝံဖိကဲဖိ, ဆေးဒီးဆေးလာ, ချဲဖိဖျာ, ယှာတခိးဖျာထဲ, အပွဲ
 အနာ, အထိုးအဖျါ, အဘလုဆါ, ဝုမဲဘဖျဲ, နီယါ
၂. စံဆေးဆေးအုစုလဖာယီးဆံး။
 (၁) ဆေးတီးဆေးလီးအဆေးနဲ။
 (၂) ဆေးနီကဲအလံအလဲ လေးထိအရှါအဖာ မွဲဆေးနီလဲ။
 (၃) ဆေးအုလီနီ လုဆေးလေးဆေးအုလွာဘဲသုလဲ။
 (၄) ချဲဆေးအတီးဒဲချဲမုနီနီ လုဆေးဘဲသုလဲ။
 (၅) ဖဲထံဖဲဝံသုဒဲလေးလီးဖိ အထံအဝံအခဲနီ လုဆေးဘဲသုလဲ။
 (၆) ယှာယှာဆေးဒဲမုလဲဆေးနီ လုဆေးဘဲသုလဲ။

ဆမလီ - ၁၇

(ဆဆီဝှာလုဆမလီပမာ ဒဲကဲထဲကဲထီဝှာ၊
ဆကုပဆဘျီဆလုလဲလဲဖဲ၊ မွဲဆဆီအမ့)

ဆမီ - ၁၇

(ဖါကိယုဒဲဖိခွာယဲကအရှါ)

ဖါကိယုဒဲလု အဖဲအမ့အမ့ပု အီဝှာကကတ၊ အီဒဲအဖိခွာယဲကလု အကုပအဘျီနုလုလဲလဲလီ၊ အဝှာအ ဝှာဘဲဝှာကအဲဖဲအဲမ့ဝှာလိန၊ ဖိခွာ လဲလဲဖဲဖိဖိဖိဆလုအဖါနီ၊ ဝှာဝှာဘ ဘကိကုဒဲလီ၊ ဖါယီဝှာယုဝှာလု အဖိဝှာအကကုပကဘျီလု ဆမဲအ မ့အတ၊ ကရှုကယုဝှာလီ၊ ဆထံ

ဆဘျီ၊ လုအဖါဝှာလဲလဲလဲ လဲလဲဝှာဘဝှာတ၊ မွဲနုအခိယဲလိအဝှာ အဝှာအဘအကျီ ဆလုအကြဲဒဲနုဘဝှာနီ၊ နုဘဝှာဝှာအ၊ အဝှာမကုအဖိ လုဆမဲအမ့အီအဖါလိန၊ လုအဖိဝှာလဲလဲဆလုဆဲနုမ့အ၊

အကနဲအဝှာကိကိအဖိလဲလဲဒဲဝှာ၊ ဖိခွာဝှာနု၊ ယဘုလုထဲ ထီမီ အီဝှာနီ၊ ယဘုနုအလဲအကျီ နဲကအမ့ပနုနဲထဲ၊ ယဘုလုထဲနီ၊ လုနဲဆဲဆဲအတ၊ ဘျီယီအီအနဲကဆဲဘျီ၊ ဘုထဲနဲဆဲယု၊ ယဘု အလဲအကျီ အမ့ပနုနဲထဲ၊ ပုလုအဒဲနုနီ ဖါကယုလု(ကတဝှာ)ဖိဖါလီ၊

အဖိခွာယဲကလု မွဲလုအအဲဒဲဆဲနုဘထီလဲလဲအကျီ၊ လီအမ့ပ ခုဘျီထဲဖဲထဲ ထဲပုယုလီ၊ လိနုဒဲဆဲနုမ့အ၊ လိနုထဲဆဲဆဲလု ဂီ ဖဲလဲလဲဝှာဘျီထဲ ဆထံဆဘျီလဲလဲထဲဝှာ၊ ဝှာထဲဝှာထဲဝှာအနဲနု အဖိခွာတ၊ နုဘကိပုအနဲနုအဖိခွာအီအစလဲလဲအဖါနီ ထဲနီကကု

ဖါကိၣ်သုယိး ကိးကိၣ်အဖိခွာယဲကလူ ဒဲဒိၣ်ထဲၣ်သုထဲၣ်ဝါထံၣ်ကျာကျာ ကယဲ
ဆာလၢအဝါဝံၣ်ထဲၣ်မၤဘၢဝါလၢဖါနီၤလီၤ.

ဖိလၢဖါလၢအခုၣ်သိၣ်ထုၣ်ဂၤမိၤအကိၣ်, ဆၢထံၣ်ဆၢဘိၣ်ဝံၣ်ဝါအထုၣ်ဝါဒဲ
ဉုထုၣ်သုထုၣ်အခဲၣ် အဖိၣ်ခွဲၣ်အိၣ်နီၤတၢ, ဖိခွာယဲကလူ လၢအဝါဝံၣ်အကိၣ် အိၣ်ဆိၣ်
အိၣ်ခွဲၣ်ဝါအခဲၣ် နံၣ်ဖိၣ်ခွဲၣ်ဒဲအဝါအဝါဆၢလီၤဝါလၢ ဆၢဖဲဆၢမၤအဖၢနီၤလီၤ.

၅. လၢအံၤလၢအိၣ် လီၤအုၤပၤ
လၢဆၢလုအုၤလုအဝါ
အုၤလုၣ်လုဖျၢလီၤန့ၣ်
လနံၤအဂးနီၤဘျဲးအုၤ.
၆. ရှၢထုၣ်ဂီၤဝုၤန့ၣ်ထုၣ်ပၤ
လၢဆၢမံၤဆၢခံၤအကျာ
အိၣ်က့ၤထးဆၢက့ၤဆၢဘျီ
ဆၢဘၢရှုနီၤနကဖိၣ်.

၁. လချူမုဆဲၣ်ထုၣ်ခံၤဘၢ
လၢမုထုၣ်ပမိၤဒၢရှၢ
ရှၢလၢအဝါထုၣ်ဂီၤဂီၤ
ပုဖျိၣ်ကိၣ်ဝါရှၢထုၣ်ဂီၤ.
၂. ထိးမဲ့ရှၢထုၣ်ဂီၤဝါထုၣ်
လယံၤဘၢနီၤဆၢဖျၢထုၣ်
ရှၢလၢအမံၤမၤလးမံၤ
ဝဲထုၣ်ထုၣ်လၢဆၢဝါပွဲၤ.
၃. လၢဆၢမၤဆၢဝဲအဂး
ခိၣ်ခုၤလးမံၤအိၣ်က့ၤထး
ထိးဖိလံၤဖိအဝါပွဲၤ
အဖျၢသဒၢဝါဝါအံၤ.
၄. ဝဲထုၣ်ထုၣ်ယုၤဝဲယုၤဝဲ
လၢဂီၤန့ၣ်ခုၤအဆၢပျၢ
ယုၤဝဲယုၤလးပံၤခုၤဝဲ
ဘဲၤဝဲဖိၣ်ဂးနံၤကကၢ.

အလဘျား ကသာလဒုနီ၊
လှအုပအုအဆတော၊ ဒါခီလှ
ထွံမံလဒုအကို၊ အဝါသမဲဝါ
ဒါမလိန၊ အီကုဆီအသဒဲအီ
ကဒုလုထံကို လဖျမအထးဖျ
နီ၊ အဝါအဆကီအီထုဝါလမံ
လီ၊ အဝါကဖဆံထီစုထီလှ
ထွံမံကဒဘဝါအဂးလီ၊ ထွံမံ
လဒုနီ၊ ဂဲလုဘုဝါလအအီတ
အုစုကသာလအဘလဖဆံထီစု
ထီ အဂးလီ၊ ကသာစံဆယဲလှ
အယးထးဘဆဆူဒဲ ဆဆူအ
နဘုထ အီထးဝါအဂးအကို

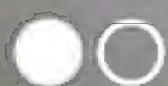
ဘလဖဝါဘဲနီတ၊ အုယဒီထွံမံလှ အုသာလကအံသဆ၊ အဲကုထုထု
ထုခွဲဆဆူအနအဂးလီ၊

ထီးနီကကွ ထွံမံသကဲလဒု ကီထုဝါလအသခံဖျ လကလု
မအသဘဲကအဲကုထုထုထုခွဲ ဆဆူအဝီကို ကအဲပဲထုကသာအခ
ထီးကသာ ဝံနီလီ၊ လိနကသာလအကီဝါလဒု လအထုဝါထုသအဖျနီ
ထွံမံထီးအလုဘုလအခတ၊ မအသဘဲကဒုနီအခလအဘဆုထုဝါ
နီကို မဲအထုထွံမံအခါဆါခါထံ ထီးအဂဲထုထုလနဘဝါကို အဝါစဲဖီဖျ
ခွဲအသလီ၊

၁. အာပယံနီပကနီ၊
ဆာကာဆာဂဲပမိဖိ၊
အိယံအိနီ၊ လစိပး
ဒုအိထုဂဲဘာအာ၊
၂. အာပယံနီ၊ အိဘာလိ၊
ဆာအာမိကဲပွဲခိ၊
ဂဲဘာလအိလးဂူက၊
အိဒထိပဝိပကျ၊
၃. ပဆာယံအာပွဲလုပိ၊
ဒုဒအအာမိစဲဖျိ၊
ဝံမုအထုအာလုပာ၊
ဘာဆာဘိခါယိဝါဒ၊
၄. ချိလအိစဲလစိဒ၊
မိကဲဘာခိဒအာ၊
အိလုပိဒုထံထဲဝ၊
ကဲထုထဲဆာဂဲဆာဘာ၊
၅. ဆာယံဆာနီ၊ အာအိခံ၊
မာဆမံထံဝုလုဝံ၊
ဆာယံဆာနီ၊ ဆာဘာလိ၊
မိဒုအိထုဆာဘာထိ၊

မာလိယံ - ၁၇

၁. ဆာချဲဖျိလဖာယိ၊ အခါပယံမဲ့ဆာနီလဲ၊
ယံနီ၊ စိပး၊ ဘာလိ၊ ဝုထံ၊ ထံထံရဲရဲ၊ ပုဖာ၊ စုမိထိမိ၊ ခုဘိ၊
ထု၊ မာဂ၊ အာဝိ၊ ဖဲအာမာဂ၊ ဖျမု၊ ဆံထိစုထိ၊ အဲကျဲ၊ ဘိခါ၊
၂. စံဆာဆာအာစုလဖာယိဆံ၊
(၁) ရှာထုဂိနီ မဲ့ရှာပာလဲ၊ ဂဲထုထခါလဲ၊
(၂) ရှာထုဂိအဆာနဲ၊ မဲ့ဆာနီလဲ၊
(၃) ကွာဖျိထုရှာလမနုဒယာလမဖျိလခါဆံ၊
(၄) ကဒုနီ ဆာဝိဒုဘဲဘဲလဲ၊

- (၅) ထွဲမံ့အဝုအဘအံ့၊ တဲဝုလဲ၊
- (၆) အလးအံ့ထုနီ၊ ဆကိဝုကိဘနီ၊ မဆးပးတဲဝုလဲ၊

၃. ဝုကဲထု ဆဲးဖျဲဖျဲလဖယီ၊ လဆဲးဖျဲဖျဲဆံး၊
မံ့၊ ဆဲ၊ ဝု၊ ဒဲ၊ ရှိ၊ ဖိ၊ လိ၊ နီ၊ ကျဲ၊ ကျိ၊ ဘျဲ၊ ဖျဲ၊ ဝဲ၊ ဖဲ၊ မ့၊

ဆမလိ - ၁၈

ဆိလိဆမလိဖိအမံ့ လအကြံဒုယာဝု
(ဆဆဲ၊ ဆမိ၊ ဆဂိး၊ ဆထံဆဘိ၊ ဆဖိဆပါ)
(ဗဟုသုတ)အဝး

ဆဖိ - ၁၈

လချူလလံနံလံလ လအံထု
ဒံဘဝုနီ၊ ပုရှဲဝံလဖဖျိဖျိလဖ၊
မဲ့အယိနဲဆမအဘ လအနဲအပိလ
နုခုအဖျဲဂီ၊ မဲ့အထိးနဲထ၊ ဆမိ၊
ဆဆဲ၊ ဆဂိးအထိ အမုနံမုဝုလဖနီ
လိ၊ နုဝံမံဝံ ဆထံဆဘိ၊ မဲထုကဲ
ထုကဲထိအထိ၊ ဝံလလုပွဲအထိ၊ ဝံဝံ
ဒိဘ၊ ဝထု၊ ရှိထု၊ မံထု၊ လုပွဲလဖ
နီ ဆအထိဝံအလဲအဘလမံလိလိနီ
ဘဆယိနဲ၊ ထိးနဲထိထိပိဝု လနံ
ဆံ လလံအထးဖျဲနီလိ၊

ဘဲဆယ်နဲ့ထဆယ်ဆယ်တို့ ဆာအဆာအထိဒဲ ဆာမာအာ
လဖာ ကမံဘာကမံအာအိနီ ဆာယိနဲ့ထဆယ်ဆယ်လဖာ ဘဲထိဝံ၊ ဒုဝံ၊
ယာဝံအာလဲအာလဖာနီဆု ဘာဆာတတ်တမိဝါလပုရှာအာအာဖာဒဲ
ပုရှာဝံအိကုာဝုဝါလဆာဆာ၊ ဆာခိ၊ ဆာဂီးလဖာ အဆာခဲးအာလဲအာ
လဆာဘာလဆာအာအိနီလီ၊ လာနီအမုယာ မွဲအယိနဲ့တတ်ထ လာအိဖျီ
ထုဝါ၊ လာထဲခံလုဝါ၊ ပွနံပွဝါလဲ၊ ထီးအဆာအထိခဲးထဲလဝါဘာလဝါ
ဒဲဒုကံထုဝါလ လနံဘာလနံ၊ လလာဘာလလာလီ၊ လလာကတံအထး
ဖာ အနံအာအိကုာဝုဆာအာလဲ ဒဲလနံအထးဖာအိကုာထဲဝါ ပွနံပွဝါလဲ
အာအိလီ၊ လာနီအမုယာ ဆာယိထု၊ မုဝံလာဝံဒဲအာဝံအဆာလုပဲအဖျီ
လဖာနီဆု ဆာယိထီးနဲမာလီဝါလီ၊ ထီးနံဆာဝါထဲအထိ အာလထုဘာဘာ
တ၊ မွဲအမာပွာထုထဲဝါဒါနီလီ၊ ဆာတတ်ဘဲယိဝိ လာနံဆာလာယံအဖာ
လာခဲဆာဒုကံထုထဲ လဲနံလဲလာလပဒာဘာဘဲမုဆာလနံယိအာအိလီ၊

ဆာခံအနာ လာလာအဆာဖာ
လအိဘာအထိနီပအာယိထုလာမုဖိ
ဖာတ၊ ပမိဒာဘာရှာခမုးလဖာ၊ လာ
အအိဝါပံလုမုဖိဖာနီလီ၊ ရှာလနာ
နာအဆာဖာအိဖျီဝါ ဖိဖိလုလုတ၊
အလနာနီ အဆာဖာနီ ခဲဖာထုဝါ ယု
ယဲထံကုာဝုမဒဲ လနာနုမွဲအခဲဖာထု
ဝါထုဆာလီ၊ ဘာလဘုဘု ပုလဖျီ
လံလံလဖာ၊ ထီးမွဲဘာလာလအိထိ
အထိ၊ မုနာလဆာခံအခါ အာဝံစု
ကိအာ ယိထုစိလာမုဖိဖာ ဒာဘာရှာ
လဖာတ အာဝံဖျီနုရှာလဖာနီအမံဒဲ
လီထဲဆာလာအာထုရှာလဖာနီအဂဲ
လီ၊

ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကလေးအမေလိယာလေးအမေအားနီ၊ စံတူအ၊ ရှာလေးပေး
လေးပေး၊ ချာလေးအနီ၊ အိတ်အိတ်၊ ပူထိုးဖျိုးတား၊ အပယ်လေးနွဲ့လဲမူနီ၊ ပမိ
ဒေသာရှာအဖျိုးအဘလေးလိ၊ ဆေးလေးရှာလေး အိတ်အဆေးအဘ၊ ဘဲမူ
အိတ်နီလိ၊ ရှာလေးပေးစံတူအဆေးဖျိုးဖျိုးလှလှနီ၊ မွဲလေးအအိတ်ယိုးယိုး
လေးယိုး ယိုးယိုးလှလှအကွီနီလိ၊ ယံယံရှာလေးလေးပေးယံယံနီ၊ မွဲဒေသာဘွားလိ၊
လိနီရှာလေး လှလှလေးလှလှနီ အဘွား၊ အဝီ၊ အဘ၊ ဒဲအလေးလိ၊

ရှာလေးပေးဖျိုးဖျိုး၊ ဖျိုးထူထူအမူနီ၊ အိတ်ရှာခိတ်တား၊ အဝါလေးနီ၊ မွဲဝါ၊
ရှာကဆေး၊ ရှာထူကီ၊ ရှာထူလေး၊ ရှာဒီးမူ၊ ရှာဖျိုးဖျိုးအကံထူ၊ ဒဲရှာလဲခံ၊ လေးလိ၊

မေးလိယံ - ၁၈

၁. ထီးနဲ့ထူ လဲခိတ်ဒဲ ဆေးချိုးဖျိုးလေးယိုး ဒဲအခါပယ်၊ မွဲဆေးနီ၊ လဲနီဆေး၊
လဲနဲ့လဲလေး၊ ယိနဲ့၊ နဲ့ပီး၊ နှာခွာ၊ ဆေးထံ၊ ဆေးဘီး၊ လှပွဲ၊ ရှိထူ၊
မံထူ၊ ထေးနဲ့ယံ၊ ချိုးအဘ၊ လှအိတ်ထိ၊ တတ်တမိ၊ ထီးနဲ့၊ နွဲ့လဲမူ၊
ရှာလှအဖျိုး၊ မူပဲအဖျိုး၊ မူဖျိုးဖျိုး ဖျိုးလှလှ၊ ယိုးယိုး၊ ခဲဖျိုးထူ၊ အလှ၊
၂. ခုတ်ထူဆေးချိုးဖျိုးလေးယိုး လေးဆေးချိုးဖျိုးဆေး၊
ဘူး၊ ဝီ၊ ယု၊ လှ၊ ခ၊ ဆံ၊ ကွေး၊ ဆေး၊ ခေး၊ ဒေး၊ တူး၊ ခူး၊ ခူး၊
ကွဲ၊ လှ၊ ပဲ၊ ပျိုး၊ ပျိုး၊ ဖျိုး၊ ဘျိုး၊
၃. ခုတ်ထူဆေးလေးယိုးအကံဆေး၊

(၁) ရှာကဆေး	(၆) ဖျိုးထူထူ
(၂) ရှာမူကီ	(၇) မူခိ၊ ဂူခိ
(၃) ရှာမံဂီလိလေး	
(၄) လှကံအဘ	
(၅) ရှာဒီးမူ	

ဆမလီ - ၁၉
(ဆဒီလီစာစာရဲ့ရဲ့)

ဆမီ - ၁၉

က. ဗုဒ္ဓိအဆယသုဘမနဲဖိသ

၁. ဆာဖိပံဆာဖိပံ

ဝုအုအဆာလမိနဲထံ

ဒနုစုလံ

အုမိဝုလအနိဖထံ

နံထုဝုမိလံမိလံ

အစုလုထုလုမိပံ.

၂. ထိဆာကလုစီဒိ, အမိဒိ

စဲလုကုလဖျိဒိဒိ

အဖါရှးအမု, ထံအနိစုခုစု

နိထိတဲသုနိလိသ

တဲသုအိလအဖါလ.

၃. ဆွာဖိစု, ဒုဖိစု

ထံလုဝံနအိခလဲ

နိလုဝံနအိခလဲ

ထံလုဝံယအိလဲဆု

နိလုဝံယအိလိဆု.

၄. နးဘုစု နးဘုခ

ဆာဖိအမုဘျိဝံဝ

ယုလု.

၁. ပုဖျိဒ်အဆာချဲဒီးလုလမာ

၁. ခးနံဘိအဆာဆုယဲ
ဝါတာရှုလမာလုဆာထဲ
ဝါပွဲထု ထီးဂါထိချိချဲ.
၂. ချဲထုဖာ, အပွာအာ
၃. စူလုလိ, ထုလုစူနု
ခါလုလိ, ထုလုခါနု.
၄. ထုဂုလမာအံ, ရှုဂုလမာအံ
၅. ထိအုခူစဲနုဖျါ
၆. ထိမိပွမာခါပု
၇. ပမိဆာယိ, ပခိဆာကာ
၈. ပအုပိလုအံ, ပမံပိလုလမာ
၉. ဖာဝါအုမာဘာခါ
အုဝါယာဝိကျါလုဆဲ.
၁၀. ယထုဘာလုခါ
၁၁. ယအဲခါဖျါလုလဘိ
အုခါထဲနးနဲ
ဆာထိဂုလမာနဲခွဲဂြိ
လဆိဘလနုလမာနးဆိ.
၁၂. လချုဘိအုရှု, လချုချဲဆိမိ.

၂. ပုဖျိဒ်အဆာရှိဂါလမာ

၁. နကုယာယယးဒဲလုကု
နအုမာယဖိစအု.
၂. ဘိဘိကု, ကုဘိယာ, ယဘိထံ.
၃. ယုလမာအံ, ဆိလုလမာအနိ.

၄. အမိသား၊ အမိဘွား၊
၅. အမိပွါကုက်၊ အမိဖျါ၊
၆. အမိပွါလချွအိ၊ အနိအိနိနိ၊

ဗ. မှုဖျိးကိးသံလမာ

၁. ကကြါ	သခွပ်	၂၂. ယိ	ငရွေပင်
၂. ကံ	လက်ပန်	၂၃. လမူ	လမူပင်
၃. ကျကျ	ပိတောက်	၂၄. လာ	ရှားဖြူ
၄. ခနူ	ကံ့ကော်	၂၅. လာဖဲ	နဘဲ
၅. ခိ	သရက်	၂၆. ဝါလာဒီ	ဆန်ဆေးခြင်း
၆. ချါ	ညောင်ပင်	၂၇. ဝရ	ထိန်ပင်
၇. ပာ	မရမ်း	၂၈. ဝရအာ	အင်ပင်
၈. ပွံ	ရင်းတိုက်	၂၉. ဘဆွံ	ကနစိုး
၉. စနဲ	အုန်းနဲ	၃၀. ဘပံ	ကြံ
၁၀. စာ	ကညင်	၃၁. ဘဖျိ	သပြေပင်
၁၁. စိချိထံ	ကုက္ကိပင်	၃၂. ခံခါ	ခါအုန်းပင်
၁၂. ဆွာ	ပျဉ်းမ	၃၃. ခံဘဒါ	ကျွန်းဖို
၁၃. တဆာ	ကနစို	၃၄. ခံလုးဘနာ	ဘောစကိုင်း
၁၄. ထာ	ထမ်း	၃၅. ဘဒါ	မနိဩသ
၁၅. ဒါ	မအူ	၃၆. ဒါဖဲ	အုပ်ရှစ်
၁၆. ဒုထံ	သစ်တို	၃၇. ဝနချိ	ဆိတ်ချေး
၁၇. ဒါခါရှီး	ဖြူ	၃၈. ဘ	ကွမ်း
၁၈. နွ	ပိန်းနဲ	၃၉. ထိနါ	ဆင်နင်းသရက်
၁၉. ပွဲ	ပျဉ်းကတိုး	၄၀. ဖျိ	အုန်း
၂၀. ဖိ	ကြက်မောက်	၄၁. ဘိကွံ/ခံပဒါ	ကျီးပင်
၂၁. မံ	သပြေ	၄၂. ပယံ	ကျွန်း

၄၃.	ဖံစလီၤ	မိုးမခ
၄၄.	မၤချီၣ်	မချီၣ်
၄၅.	ယၤယူ	တောရပင်
၄၆.	ရံၤ	ပေ

(င) ပုၤဖျိးအကိၤလမၤ

၁.	ကိၤခါနီၤ	မုန့်ဟင်းခါး
၂.	ကိၤခံၤဖိၤ	မုန့်လက်ဆောင်း
၃.	ကိၤဖိၤ	မုန့်စိမ်းပေါင်း
၄.	ကိၤဖျၢၣ်ကူၤ	မုန့်ပျားသလက်
၅.	ကိၤရီၤလၢ	မုန့်လေငွေ
၆.	ကိၤခါဆွံၤ	ဌာပနာမုန့်
၇.	ကိၤအယၢ	ဌာပနာအဆာ
၈.	ကိၤဒုၤခံၤ	သာဂူ
၉.	ကိၤဆုၤ	မုန့်ဆီကြော်
၁၀.	ကိၤဘၢၣ်	မုန့်အိုးကင်းကပ်
၁၁.	ကိၤထံၤဖိၤ	မုန့်ဆပ်ချီၣ်
၁၂.	မုၤဒုၤ	ခေါ်ပြင်
၁၃.	ကိၤထွၢၣ်ဘီၣ်	မုန့်ပိုင်းထောင့်
၁၄.	ကိၤထံၤထံ	ကဒတ်မုန့်
၁၅.	ကိၤထံၤခါ	ထန်းသီးမုန့်

စ. ဆၢဒိၣ်ဆၢလၢဒဲ ဆၢဉ်းဆၢသၢ

၁.	ကုၤဝုၤ	ရံးပတီ
၂.	ကိၤတုၤ	ပဒတ်စာ
၃.	ကုၤမုၤဆွံၤ	ကျိးအာညွန့်

၄.	ကိုးသ	အာလူး
၅.	ခနဲဒီး	ဒန်ဒလွန်
၆.	ခဲဒီးသ	စောင်းလျား
၇.	ဂိုကလား	ကဇွန်
၈.	ဂီးဒီး	ကန်ဇွန်ရွက်
၉.	ထူးမူယို	ကဒတ်ညွန့်
၁၀.	ဒံလံ	သပွတ်
၁၁.	နာဝံ	ကလော
၁၂.	နုဘဲဆဲ	ချဉ်ပေါင်
၁၃.	နဲကား	မာလကာ
၁၄.	နဲထံ	မြောက်ဥ
၁၅.	ဖု	ကြက်ပေါင်
၁၆.	ဘုဘု	ပဲပုဇွန်
၁၇.	ဘာဘီးခါ	ဂေါ်ဖီ
၁၈.	ဘာခါဖီ	ပန်းဂေါ်ဖီ
၁၉.	ဘဲတလီ	ပဲစောင်းလျား
၂၀.	ဘုကျွ	ပဲစိမ်းငုံ
၂၁.	ဘရံခွါ	စရစ်ရိုး
၂၂.	ဘွံသ	ရှောက်သီး

ဆ. ဖီလဝါ

၁.	ဖီဆာဆူ	နှင်းဆီ
၂.	ဖီမုမု	နေကြာ
၃.	ကုစီပာ	တရုတ်စကား
၄.	ဖီမုံရှာ	သဇင်
၅.	ကွဲတူ	ဆပ်သွားဖူး

၆.	ဆာလု	ကဇမိး
၇.	ဖီဆာထံး	ကြက်မော်
၈.	ဖီယာ	နှင်းပန်း
၉.	ဖီမုအဲ?	နှစ်ကူးပန်း
၁၀.	ဖီထိထိ?	ကြောင်မီးတူ
၁၁.	ဖီမုဒါ	စကြာပန်း
၁၂.	ဖီစပွ?	ဇီဝေါပန်း

င. နှာဝဲ၊ နှာဖီ၊ လာဆာဝံ၊ ဆာမာ၊ အမာ?

၁.	ပုမုကူ	ဒါးမကြီး
၂.	ပုဖာထီ	ဒါးရှည်
၃.	နာ	ဆောင်ဒါး/ ဒါးမြောင်
၄.	ပုကူလု	ငှက်ပျော်လက်ချဒါး
၅.	ဖာဒီ	ငှက်ပျော်ချဂိုက်
၆.	ကွာ	ပေါက်ဆိန် + ရဲဒင်း
၇.	စာခါ	တူ + လက်ရိုက်
၈.	ပုချီ?	တူရွင်း
၉.	ဆွး	တူရွင်းပြား
၁၀.	ကွာခါ/ဖုခါ	ပေါက်တူး
၁၁.	ဖာ	လုံ
၁၂.	မံး	မိန်း
၁၃.	ကီတရဲ	ကပ်ကြေး
၁၄.	ပနဲဒါ	ကွမ်းညှပ်

ည. ခံ့ဖွံ့ဖာစားလမာ

၁.	ပွဲ	ကျပ်ခိုး
၂.	ဖို့ဒဲ	ဇာဒိပွိုလ်
၃.	ခံ့ဆူ	ကရဝေး
၄.	ကဒါရ	သစ်ကြပိုး
၅.	ကျွဲရဲ/ကျဲဝဲ	လေးညှင်း
၆.	ဖိခဲခွာ	လင်းနေစွန်း
၇.	မအဲ	ဖာလာ
၈.	ကိလုဝံ	နလိမ်ကျော်
၉.	ဖိကွဲခိလ	ကန့်ဘလူ
၁၀.	အံ့ထံ	ဂျင်း
၁၁.	တမာပျာ	ကြိမ့်မန်
၁၂.	ပံကဒဲ	တောက်တာ
၁၃.	ငု	ရှိမ်းခို
၁၄.	မရဲဝဖီ	ဆင်တုံးမနွယ်

၅. ဗုဒ္ဓိအဆောင်၊ အဆောင်၊ ကိပ်မုန့်မုခ၊ လာအမံလမာ

၁.	(ဆောင်)	
(၁)	ဗု (လမာ)	၁
(၂)	ဆံ	၁၀
(၃)	ယာ	၁၀၀
(၄)	ထီ	၁၀၀၀
(၅)	လ	၁၀၀၀၀
(၆)	ကု	၁၀၀၀၀၀
(၇)	ခွဲ	၁၀၀၀၀၀၀
(၈)	ဘု	၁၀၀၀၀၀၀၀

၂. (ဆေးထိပ်)

- (၁) လစုမု
- (၂) လစုယာ
- (၃) လစိာ
- (၄) လထာ
- (၅) လထာ
- (၆) လဖျါ
- (၇) ဂိကံလ
- (၈) လချေ
- (၉) လခွံ
- (၁၀) လမံလ (၁၆)ခွံ

၃. (ဆေးတိာ)

- (၁) လကူ
- (၂) လစလဲ (နံကူ)
- (၃) လံကူ
- (၄) လတလီ
- (၅) လံတလီ
- (၆) ဖဲန (ပိတလီ)
- (၇) လန (ကတ) နံဖဲန

၄. (ဆေးခံဆေး)

- (၁) လဘွဲ
- (၂) လဘဲ
- (၃) လဖာ
- (၄) လဘာ

(၅) ဘာဘဲ

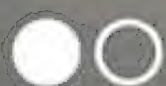
- (၆) နံဘာဖာ
- (၇) ယဲဘာ
- (၈) လရွာ
- (၉) လရွာ နံဘာဖာ
- (၁၀) နံရွာယဲဘာ
- (၁၁) ယဲရွာ
- (၁၂) လဖး
- (၁၃) လမာ
- (၁၄) အခံလယာ

၅. (မုနံအမံ?)

- (၁) အတူ (တနင်္ဂနွေ)
- (၂) အစီ (တနင်္လာ)
- (၃) အနှီ (အင်္ဂါ)
- (၄) ပူတပူ (ဗုဒ္ဓဟူး)
- (၅) ပြီပတံ (ကြာသပတေး)
- (၆) အဝာ (သောကြာ)
- (၇) ဝံဘီ (စနေ)

၆. (လအမံ?)

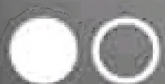
- (၁) ထဲခူဖိ (ပြာသို)
- (၂) ထဲခူဒိ (တပို့တွဲ)
- (၃) တဖး (တပေါင်း)
- (၄) အတား (တန့်ခူး)
- (၅) လာယာ (ကဆုန်)

(၆)	လာန္ဒာ	(နယုန်)
(၇)	လာပိာ	(ဝါဆို)
(၈)	လာခူ	(ဝါခေါင်)
(၉)	ဆံမု	(တော်သလင်း)
(၁၀)	ခတူဂီ	(သီတင်းကျွတ်)
(၁၁)	လာနု	(တန်ဆောင်မုန်း)
(၁၂)	လာလံး	(နတ်တော်)

(ပျို့ဆန်းအဆောင်အံ့)

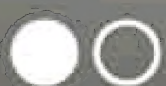
ယဖျိုဆန်းယဝါနု၊
 ပုလအဝါဒိယု
 ယအဲဒိနာ၊
 နအဲဆာတီးဆာလီ၊
 ပုမွဲနအဲထီးဆာ၊
 နဆာဝါကိမံနီ၊
 ယအဲဒိမ။

၁. ထီးနဲ့ဆာချဲ့ဖျိုးလှာထားခါမာနဲးဖိသလဖာအဖာနီ မွဲဆာနီလဖာလဲ။
ဆာဖိပံး, စာလဲး, ထီးဆာကလုာစီခါ, ဖျိုးဒါခါ, ဆွာဖိ, ဒုဖိ,
နီ, လီဆူလဲဆူ, နးဘာစူနးဘာခါ.
၂. ဆာချဲ့ဒီအဖာ ဆာချဲ့လဖာနီ အခါပယီမွဲဆာဘဲသလဲ။
ချာထုဖာ, မိဆာ, ခီဆာ, အဒါ, ခါခဲ, အံ့, လာ, ထုဘာလုာခါ,
ထုလုာလန, မာခါပ, ဝာဂ္ဂာပံ့, ထီးချိချဲ့, နးဆိ.
၃. ပုဖျိုးဆာဂ္ဂါဂ္ဂါလဖာနီ နသုယာဒံပပသလဲ။
၄. ပုဖျိုးအဆာကီလဖာ, ကီလဖာ, ဖိလဖာ, ဝံ့ပံ့ဖာစာလဖာနီ နသုယာဆံ
အလဲ။ ဆာလုာလပာဒံဘာလဖာ မွဲဆာနီလဲ။
၅. ပုဖျိုးအဆာထီ, ဆာခဲ, ဆာဝံလဖာနီ နဒီယံယါဆံအလဲ။

ဆာချဲ့ဖျိုးအခါပယီလနး

က ဒဲ လ	=	မွဲဆာဝံဆာနု ကဒု(လဒု) ကက, လက
အာလ	=	ကြိဆို
အာလ	=	ဆဲဆို
အာပ	=	ဂ္ဂာပေ
အာယီ ယီဝဲ	=	မွဲဆာချဲ့မိပီ ခိးရိမ်ခြင်း
ဂ္ဂါဝါ	=	ခဲသတ္တ
ပဲဖ	=	ကွဲအက်ခြင်း
ပဲးဘဲလုဒါ	=	ဆောက်ဆံး/ ပြားချပ်ခြင်း
ခါလု	=	စပါးနံထွက်ခြင်း

ခရဲး	=	တလင်း
ရံ-အထံ	=	ပေပင်
ဖံထံဝံ	=	ပထဝီ
၁ရံ၊ ၂ရံ	=	ပုလိင်းကြီး
ဆာခဲ	=	ဆာအလးလးအအူဌးခံခဲမုအဆာဖုလလး ဘာဝု
စကတ(ထိ)	=	ဝံပိုက်
ဆဲထာ	=	ထောင်ထားသည်
ကွဲလဲ၊ ကွဲလဲ	=	စွန်ငှက်လာသောအခါ ခြောက်လန့်ပြီး ကြက်ငယ်တွေဝေကုန် လူကပြောလောအသံ
ခံမာပွဲ	=	မူးယစ်ဆေးဝါး
ချွဲကျိ	=	အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံထင်ပေါ်ရန် အကျဉ်းချုံးပြန်လည်ပြောပြခြင်း
ဝိချူဝိချူ	=	နားသိုးကြီးဝှေ့ရန် မန်ဖီအော်သောအသံ
ကျဲ	=	သပ် (ရိုက်ထားသောအရာ)
ပြဲကဒဲ	=	သေးငယ်လွန်းသောအရာ (မြူ)
ပြဲပြဲ	=	အတူတကွ/ အားမာန်ဖြင့်/ တနည်းညီညီညာညာ
ကွဲဝါ	=	တဖက်ကမ်း
လၢခွဲလူ	=	ရေဒီယို
တနီ	=	ခြင်ထောင်
ထိချို	=	တောင်စောင်းချောက်ကမ်းပါး
ဆာမာလီ	=	သင်ခန်းစာ
ဆာဖီ	=	ဖတ်စာ
မာလီယံ	=	လေ့ကျင့်ခန်း

SHOT ON REDMI 7
AI DUAL CAMERA